

คู่มือ การพัฒนายกระดับ ผู้ประกอบการรายย่อย ด้านการเงินและการเพิ่มรายได้

ฝ่ายพัฒนารูธุรกิจผู้ประกอบการรายย่อยและองค์กรชุมชน
สายงานพัฒนารูธุรกิจผู้ประกอบการรายย่อยและ SMEs Start up

คำนำ

การให้ความรู้ทางการเงินแก่ภาคประชาชนในระบบเศรษฐกิจฐานราก นับเป็นหนึ่งในแนวนโยบายที่ธนาคารออมสินตระหนัก และให้ความสำคัญมาโดยตลอด เพื่อมุ่งหวังให้กลุ่มลูกค้าฐานรากของธนาคารออมสิน ได้มีสุขภาพทางการเงินที่เข้มแข็งด้วยกระบวนการพึ่งพาตนเองจากวินัยด้านการออม การสร้างสมดุลระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย การเลือกใช้บริการทางการเงินที่มีความเหมาะสมกับตนเอง ตลอดจนลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้ยืมในระบบ อันจะนำไปสู่การลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ซึ่งเปรียบเสมือนดัชนีที่สะท้อนถึงระดับคุณภาพชีวิตของประชากรภายในประเทศ

อนึ่ง จากการที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และ ธนาคารออมสิน ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน โดยการจัดอบรม การให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) กับกลุ่มลูกค้าฐานรากของธนาคารออมสิน มีการบูรณาการองค์ความรู้มาเรียบเรียงเป็นคู่มือการให้ความรู้ทางการเงิน โดยได้รับความอนุเคราะห์ในด้านเนื้อหาและข้อมูลของคู่มือดังกล่าวจาก ฝ่ายส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยมีเนื้อหาประกอบด้วย การวางแผนทางการเงิน การบริหารหนี้ที่สมดุล ภัยทางการเงิน สิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน รวมถึงการสร้างวินัยทางการเงินตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

คณะผู้จัดทำมีความมุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่า **คู่มือการพัฒนายกระดับผู้ประกอบการรายย่อย ด้านการเงินและการเพิ่มรายได้** เล่มนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านการเงินแก่ภาคประชาชน อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเงินส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ขยายผลต่อไป เพื่อพัฒนาศักยภาพลูกค้าบุคคลฐานรากให้มีระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีมีความสุข ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม ลดการพึ่งพาแหล่งเงินกู้ยืมในระบบ สามารถสร้างโอกาสในการเข้าใช้บริการทางการเงินในระบบ และสร้างความสมดุลระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่าย ลด ละ เลิก ค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ส่งผลให้คนมีเงินเก็บออมเพื่อเป็นหลักประกันทางการเงินของครอบครัว ตลอดจนก่อให้เกิดสายใยความผูกพันต่อกันระหว่างกลุ่มลูกค้ากับธนาคารออมสินต่อไป

คณะผู้จัดทำ
ธนาคารออมสิน

คู่มือ การพัฒนายกระดับ ผู้ประกอบการรายย่อย ด้านการเงินและการเพิ่มรายได้

	หน้า
การออมและการบริหารหนี้ที่สมดุล เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีมีสุข	
1 ความสำคัญของการออม รากฐานที่มั่นคงของครอบครัว	4
2 การออมและการบริหารเงินของครอบครัว	6
3 การบริหารจัดการหนี้ของครอบครัวอย่างสมดุล	18
4 ภัยทางการเงินที่ต้องรู้/สิทธิหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน	27
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	
5 หลักการของความพอเพียง	39
6 เงื่อนไขพื้นฐานในการจัดการอย่างพอเพียง	41
7 เป้าหมายและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น	42
8 คุณธรรม จริยธรรม ตามคำพ่อสอน	43
เทคนิคการขาย/การบริการเพื่อเพิ่มรายได้	
9 กลเม็ดเคล็ดลับขายสินค้า/การบริการอย่างไรให้เกิดรายได้เพิ่ม	44
10 สุขอนามัยในการประกอบอาชีพ	48
นวัตกรรมทางการเงิน (Financial Innovation)	
• การฝากเงินผ่านเครื่องฝากอัตโนมัติ	49
• การถอนเงินสดโดยใช้โทรศัพท์มือถือผ่านแอปพลิเคชัน MyMo	50
• การชำระค่าสินค้าผ่าน QR Code	50

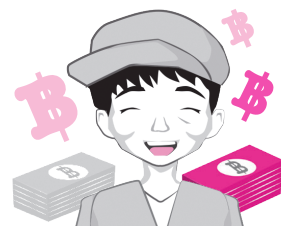

ความสำคัญของการออม รากฐานที่มั่นคงของครอบครัว

อนาคตของครอบครัวจะเป็นอย่างไร
ถ้านิสัยการใช้จ่ายคุณเป็นแบบนี้

หาได้ 100 ใ้ 50
25 เป็นเงินออม
25 นำไปลงทุน

มังมี ศรีสุข

หาได้ 100 ใ้ 80
20 เป็นเงินออม

กินดี อยู่ดี

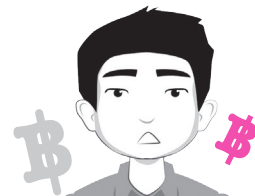

หาได้ 100 ใ้ 90
10 เป็นเงินออม

พอมมี พอกิน

หาได้ 100 ใ้ 100
ร้อแร่ ไม่มั่นคง

หาได้ 100
ใ้มากกว่า
และหยิบยืมคนอื่น

ล้มละลายหายหน้า

ทำไมต้องวางแผนการเงิน

มีสิ่งพึงบรรจบให้ครบบาท
มีน้อย ใช้น้อย ค่อยบรรจง

อย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์
อย่าจ่ายลงให้มากจะยากนาน

บทประพันธ์ : สุทรภู่

หากคุณเป็นคนหนึ่งที่ต้องการมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง มีชีวิตที่มั่นคงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้จักวางแผนการเงินให้เป็น นั่นเพราะการวางแผนการเงินเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้เราสามารถจัดการชีวิตอย่างเป็นระบบ ให้มีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายและมีเงินเหลือไว้ใช้ยามฉุกเฉิน มีเงินออมไว้เก็บเกี่ยวดอกผล หรือลงทุนในอนาคตได้ ทั้งหมดนี้ก็เพื่อสร้างอนาคตที่สดใสและมั่นคงนั่นเอง

ใครบ้างที่ต้องวางแผนการเงิน

ไม่ว่าจะวัยไหน หรือฐานะการเงินเป็นอย่างไร ทุกคนก็ควรวางแผนการเงินทั้งนั้น

วัยเด็ก เป็นวัยที่ควรได้รับการบ่มเพาะนิสัยการใช้จ่ายเงินอย่างสมเหตุสมผล ให้รู้จักค่าของเงิน รู้จักเก็บออม รู้จักวางแผนใช้จ่ายเพื่อให้หนี้สินนี้ติดตัวไปในยามที่เติบโตเป็นผู้ใหญ่

วัยทำงาน เริ่มมีรายได้เป็นของตัวเองและมีอิสระในการใช้จ่าย หากไม่มีการวางแผนการเงินที่ดีแล้ว โอกาสที่เงินจะรั่วไหลมีมาก และส่งผลให้โอกาสที่จะสร้างเนื้อสร้างตัว เช่น ซื้อบ้าน ซื้อรถ ถอยห่างออกไป

วัยสร้างครอบครัว เป็นวัยที่ต้องรับผิดชอบทั้งตัวเองและครอบครัว จึงจำเป็นที่จะต้องวางแผนการเงินให้รัดกุม เพื่อจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อรายจ่ายในแต่ละเดือน

วัยเกษียณ คนวัยนี้ส่วนใหญ่รายรับจะน้อยลง ในขณะที่รายจ่ายด้านการดูแลสุขภาพมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องวางแผนการเงินเพื่อไม่เป็นภาระของลูกหลาน

2

การออมและการบริหารเงินของครอบครัว

ใครที่เคยคิดว่าการบริหารการเงินของครอบครัวนั้นเป็นเรื่องยาก เห็นที่ต้องคิดใหม่ เพราะจริง ๆ แล้วไม่ยากเลย เพียงคุณทำตามขั้นตอนง่าย ๆ 5 ขั้นตอนนี้เท่านั้น

1 ประเมินฐานะทางการเงินของครอบครัว

นำสินทรัพย์ทั้งหมดมาเป็นตัวตั้งแล้วหักลบด้วยหนี้สินทั้งหมด ส่วนที่เหลือจะเป็นส่วนของคุณ หรือที่เรียกว่า ความมั่งคั่งสุทธิ ซึ่งเป็นตัวที่สะท้อนฐานะการเงินที่แท้จริงของคุณ และเครื่องมือที่จะช่วยให้คุณจะสามารถประเมินความมั่งคั่งสุทธิได้ คือ การทำบัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน โดยมีวิธีการบันทึก ดังนี้

(1) บันทึกรายการสินทรัพย์ โดยแยกประเภท ดังนี้

สินทรัพย์สภาพคล่อง คือ เงินสดและสินทรัพย์ ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายเช่น เงินฝากธนาคาร
สินทรัพย์เพื่อการลงทุน คือ สินทรัพย์ที่ถือครอง เพื่อมุ่งหวังผลตอบแทนจากการลงทุน เช่น สลากออมสิน พันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ กองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพโดยบันทึกในราคาตลาด (ราคาซื้อขายในปัจจุบัน)

สินทรัพย์ส่วนตัว คือ สินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อใช้ในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อสะสม เช่น ที่อยู่อาศัย รถยนต์ เครื่องประดับ พระเครื่อง โดยบันทึกในราคาตลาด (ราคาซื้อขายในปัจจุบัน)

(2) รวมมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด

(3) บันทึกรายการหนี้สิน โดยแยกประเภท ดังนี้

หนี้สินระยะสั้น คือ หนี้ที่ต้องจ่ายคืนภายในเวลาไม่เกิน 1 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นหนี้ที่เกิดจากการอุปโภคบริโภค เช่น หนี้บัตรเครดิต หรือการซื้อสินค้าเงินผ่อน

หนี้สินระยะยาว คือ หนี้ที่มีเวลาผ่อนชำระนานกว่า 1 ปี เช่น หนี้ที่เกิดจากการซื้อบ้าน และรถยนต์

(4) รวมจำนวนหนี้สินทั้งหมด

(5) นำสินทรัพย์ทั้งหมด หักด้วย หนี้สินทั้งหมด

ตารางสำหรับจัดทำบัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน

(หน่วย : บาท)

สินทรัพย์

สินทรัพย์สภาพคล่อง

1) เงินสด	45,000
2) บัญชีเงินฝากออมทรัพย์	50,000
3) ตัวแลกเงิน	20,000
	รวม 115,000

สินทรัพย์เพื่อการลงทุน

1) หุ้นกู้	25,000
2) พันธบัตรรัฐบาล	50,000
3) สลากออมสิน	10,000
4) กองทุนรวม	30,000
5) ประกันแบบสะสมทรัพย์	20,000
	รวม 135,000

สินทรัพย์ส่วนตัว

1) บ้าน	3,450,000
2) รถยนต์	550,000
3) สร้อยคอทองคำ	65,500
4) ของสะสมอื่นๆ	45,500
	รวม 4,111,000

รวมมูลค่าสินทรัพย์ทั้งหมด = 4,361,000

หนี้สิน

หนี้สินระยะสั้น

1) หนี้บัตรเครดิต	20,500
2) หนี้บัตรกดเงินสด	32,000
3) แשרที่ยังส่งไม่ครบ	45,000
	รวม 97,500

หนี้สินระยะยาว

1) เงินกู้ยืมซื้อบ้าน	3,060,000
2) เช่าซื้อรถยนต์	410,000
3) เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	40,000
	รวม 3,510,000

รวมจำนวนหนี้สินทั้งหมด = 3,607,500

ความมั่งคั่งสุทธิ = สินทรัพย์ - หนี้สิน

สินทรัพย์ = 4,361,000

ลบ หนี้สิน = 3,607,500

ความมั่งคั่งสุทธิ = 753,500

ตัวอย่าง: บัญชีสินทรัพย์และหนี้สิน

ในการประเมินตนเองนั้น นอกจากจะดูว่า ณ ปัจจุบันคุณมีความมั่งคั่งสุทธิเท่าไรแล้ว ยังมีเครื่องมืออีกตัวที่ช่วยทำให้เห็นพฤติกรรมการใช้จ่ายว่าเป็นอย่างไร นั่นคือ การทำบันทึกรายรับ-รายจ่าย ซึ่งต้องแยกให้ออกว่าการใช้จ่ายของคุณเป็นการจ่ายเงินเพื่อซื้อ **สิ่งที่จำเป็น** แน่ ๆ หรือ **สิ่งที่แค่อยากได้**

➤ **รายจ่ายจำเป็น** คือ รายจ่ายที่ต้องมี ไม่สามารถขาดหรือตัดออกไปได้ เพราะเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญสำหรับชีวิต เช่น ค่าอาหาร ค่าผ่อนหรือค่าเช่าที่อยู่อาศัย ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

➤ **รายจ่ายไม่จำเป็น** คือ รายจ่ายที่ไม่ได้มีบทบาทสำคัญต่อชีวิต จะมี หรือไม่มีก็ได้ แต่เกิดขึ้น เพราะความรู้สึกอยากได้ บางรายการอาจส่งผลเสียต่อชีวิต เช่น ค่าเหล้า ค่าบุหรี่ย

เมื่อทำการบันทึกรายรับ-รายจ่ายครบเดือนแล้ว ก็นำมาวิเคราะห์ว่า **รูรั่วของกระเป๋** อยู่ที่ไหน กล่าวคือมีรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ที่จ่ายบ่อย ๆ จำนวนเท่าไร และด้วยเงินจำนวนเดียวกันนี้ จะสามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง

อะไรที่ไม่จำเป็น
แต่คุณซื้อบ่อย
กาแฟ

เงินที่คุณ
ซื้อต่อครั้ง
แก้วละ 40 บาท

คุณซื้อบ่อยแค่ไหน?
365 วัน 246 วันทำงาน
ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน อื่นๆ

ใน 1 ปี
คุณจ่ายเงินไป
40 × 246
= 9,840

นำเงินจำนวนนี้...
ไปทำอะไรได้บ้าง?
1. ซื้อสลากออมสิน
2. ซื้อทอง+ฝากธนาคาร

เงินหายไปไหน...? ตอน...เข้ากระเป๋าเจ้ามือ

1. อะไรที่ไม่จำเป็นแต่คุณซื้อบ่อยๆ
- สลากกินแบ่ง/หวยใต้ดิน
2. เงินที่คุณซื้อต่อครั้ง
3. คุณซื้อบ่อยแค่ไหน
- 365 ทุกวัน
 - 246 ที่มาทำงาน
 - 52 ทุกสัปดาห์
 - 12 ทุกเดือน
 - ✗ 24 เดือนละสองครั้ง

ใน 1 ปี คุณจ่ายเงินไป $500 \text{฿} \times 24 = 12,000 \text{฿}$

12,000฿ ทำอะไรได้บ้าง?

1. ซื้อสลากออมสิน ได้ลุ้นรางวัลและยังได้เงินต้นคืน
2. ใส่ซองแต่งงาน/ทำบุญ ได้ถึง 12 - 24 ซอง
3. ค่าทอมลูก อาจได้บางส่วนหรือทั้งหมด
4. ซื้อนมกล่องขนาด 250 cc. ได้ถึง 1,000 กล่อง

เงินหายไปไหน...? ตอน...ลงขวดเหล้า

1. อะไรที่ไม่จำเป็นแต่คุณจ่ายบ่อยๆ
- เทียวกลางคืน
2. เงินที่คุณจ่ายต่อครั้ง
3. คุณจ่ายบ่อยแค่ไหน
- 365 ทุกวัน
 - 246 ที่มาทำงาน
 - ✗ 52 ทุกสัปดาห์
 - 12 ทุกเดือน
 - 24 เดือนละสองครั้ง

ใน 1 ปี คุณจ่ายเงินไป $1,000 \text{฿} \times 52 = 52,000 \text{฿}$

52,000฿ ทำอะไรได้บ้าง?

1. ค่าเบี้ยประกันชีวิตเพื่อคนที่คุณรัก
2. เงินออมเพื่อฉุกเฉิน
3. ซ่อม/ต่อเติมบ้านให้อยู่อีกนานหลายปี
4. เครื่องปรับอากาศ และค่าไฟอีกหลายเดือน

ตัวอย่าง : รายจ่ายไม่จำเป็น ที่หลายคนได้จากการจดบันทึกรายรับ - รายจ่าย

นอกจากนี้ คุณยังสามารถประเมินรายรับ - รายจ่ายในอนาคต ด้วยการบันทึกรายรับ - รายจ่ายล่วงหน้าไว้ในปฏิทิน เช่น วันที่จะได้รับเงินบันทึกด้วยสีชมพู ส่วนวันที่จ่ายเงินบันทึกด้วยสีน้ำตาล เพียงเท่านี้ก็รู้แล้วว่า รายรับ - รายจ่ายในอนาคตของคุณมีอะไรบ้าง

สิงหาคม						
อาทิตย์	จันทร์	อังคาร	พุธ	พฤหัสบดี	ศุกร์	เสาร์
			1	2	3	4
5	จ่ายค่าน้ำประปา 200 บาท	6	จ่ายค่าไฟฟ้า 800 บาท	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	จ่ายค่าน้ำมือถือ 600 บาท	25	26	27	28	29
30	31	รับเงินเดือน 30,000 บาท	32	33	34	35
36	37	38	39	40	41	42
43	44	45	46	47	48	49
50	51	52	53	54	55	56
57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77
78	79	80	81	82	83	84
85	86	87	88	89	90	91
92	93	94	95	96	97	98
99	100	101	102	103	104	105

ตัวอย่าง : ปฏิทินช่วยจำ

2 ตั้งเป้าหมายให้ชัดและสอดคล้องกับความสามารถทางการเงิน

ในชีวิตจริงคนเรามีเป้าหมายทางการเงินหลายอย่าง เช่น อยากมีบ้าน มีรถ มีครอบครัว มีชีวิตที่ดีหลังเกษียณ แต่หากคุณมีข้อจำกัดทางการเงิน คุณต้องตั้งเป้าหมายอย่างเป็นระบบชัดเจน โดยอาจแบ่งเป้าหมายออกเป็นระยะ เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถทางการเงินของคุณ เช่น

- เป้าหมายระยะสั้น (ไม่เกิน 1 ปี) จะเก็บเงินเพื่อซื้อสิ่งของที่จำเป็น
- เป้าหมายระยะกลาง (1 - 3 ปี) จะเดินทางท่องเที่ยวเป็นกำไรชีวิต
- เป้าหมายระยะยาว (3 ปีขึ้นไป) จะซื้อบ้านและสร้างครอบครัว

อย่าลืมลำดับความสำคัญของแต่ละเป้าหมาย หากเป้าหมายใดยังไม่สำคัญมาก และรอได้ ก็ควรเลื่อนออกไปก่อน

การตั้งเป้าหมายการเงินที่ดีควรยึดหลัก SMART ได้แก่

- S**pecific **มีความชัดเจน** กำหนดว่าจะทำอะไร เพื่ออะไร เช่น เก็บเงินเพื่อเป็นเงินออมฉุกเฉิน
- M**easurable **สามารถวัดผลได้** โดยการกำหนดเป้าหมายเป็นตัวเลข เช่น จำนวน 60,000 บาท
- A**chievable **ทำสำเร็จได้** และรู้ว่าต้องทำอะไรให้บรรลุเป้าหมาย
- R**ealistic **มีความเป็นไปได้ที่จะทำให้เป็นจริง** ไม่เป็นเรื่องเพ้อฝัน
- T**ime Bound **มีระยะเวลาที่แน่ชัด** เพื่อให้เราวางแผนในการทำให้บรรลุภายในเวลาที่กำหนด

เป้าหมายไหน SMART ที่สุด

**ฉันจะเก็บเงิน
ให้ได้ภายในปีนี้**

ยังไม่ชัดเจน (ไม่ระบุว่าเก็บเงินออมเพื่ออะไร)
วัดผลไม่ได้ (ไม่ระบุจำนวนเงินเป้าหมาย)

**ฉันมีรายได้เดือนละ
20,000 บาท
ปีนี้ฉันจะซื้อรถยนต์
มูลค่า 100 ล้านบาท**

มีกรอบเวลา แต่... ความเป็นไปได้แทบไม่มี

**ฉันจะเก็บเงิน
เดือนละ 4,000 บาท
เป็นเวลา 1 ปี
เพื่อเป็นเงินออมเพื่อฉุกเฉิน**

เป้าหมายชัดเจน
มีระยะเวลาแน่ชัด สามารถวัดผลได้

3 จัดทำแผน... เพื่อไปสู่เป้าหมาย

เมื่อได้เป้าหมายแล้ว ลำดับต่อมาคือ การจัดทำแผน หรือเส้นทางเดิน เพื่อไปสู่เป้าหมายที่เราตั้งไว้ โดยมี **ระยะเวลา** กับ **ความสามารถในการเก็บเงิน** เป็นสิ่งสำคัญและต้องสัมพันธ์กันด้วย เพื่อให้เป้าหมายที่ตั้งไว้มีโอกาสสำเร็จและไม่กดดันตัวเองมากเกินไป เช่น หากคุณมีแผนที่จะปรับปรุงห้องครัวในอีก 1 ปีข้างหน้า โดยมีค่าใช้จ่ายประมาณ 60,000 บาท คุณต้องเก็บเงินเดือนละ 5,000 บาท แต่หากจะปรับปรุงห้องครัวในอีก 6 เดือนข้างหน้า คุณต้องเก็บเงินถึงเดือนละ 10,000 บาท

เป้าหมาย มีเงินออมฉุกเฉิน 6 เท่า

ของค่าใช้จ่ายจำเป็นในแต่ละเดือน

จำนวนเงินที่ต้องการ **48,000 บาท** ภายในระยะเวลา **1 ปี**

แผนที่ต้องทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

เก็บเดือนละ **4,000 บาท**

	ต่อเดือน	รวมทั้งปี
เก็บเงินทุกวัน - วันละ 20 บาท	600	7,200
หารายได้เสริม	1,470	17,640
ลดรายจ่าย - ลดค่าเช่า/เลี้ยงสัตว์	1,930	23,160
รวม	4,000	48,000

ตัวอย่าง: แผนสู่เป้าหมายทางการเงิน

4 ปฏิบัติตามแผน... อย่างเคร่งครัด

ไม่ว่าแผนที่วางไว้จะดีเพียงใด ก็จะไม่เกิดประโยชน์ หากไม่ลงมือทำจริงจังอย่างต่อเนื่อง และไม่พอใจไปกับสิ่งที่ไม่ได้อยู่ในแผนของคุณจะดีที่สุด

สารพันวิธี... สร้างวินัยทางการเงิน

- จัดบันทึกรายรับ - รายจ่าย
- มีรายได้เข้ามา ให้กันเงินออมไว้ก่อน
- สะสางหนี้สินระยะสั้น เพราะเป็นตัวบั่นทอนเงินออม
- ถือเงินสดแค่พอใช้จ่าย
- ใช้บัตรเครดิต เมื่อแน่ใจว่ามีเงินจ่ายตรงเวลาเต็มจำนวน
- ซื้อของตามรายการที่จัดไว้เท่านั้น

5 ตรวจสอบและปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

ในระหว่างที่ปฏิบัติตามแผน ต้องหมั่นคอยตรวจสอบอยู่เสมอว่า คุณกำลังทำตามแผนที่วางไว้หรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนต้องหาสาเหตุให้ได้ แล้วหาทางปรับแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

เคล็ดลับสู่ความมั่นคงทางการเงิน

นอกจากการวางแผนการเงิน 5 ขั้นตอนแล้ว ยังมีเคล็ดลับเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่จะช่วยพาคุณไปถึงเป้าหมาย และก้าวไปสู่ ความมั่นคงทางการเงิน ได้เร็วขึ้น ดังนี้

จัดสรรรายได้สำหรับค่าใช้จ่ายแต่ละประเภท

➤ สำนักรวดว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในแต่ละเดือน มีอะไรบ้าง จากนั้นแบ่งรายได้ออกเป็น ส่วน ๆ ส่วนหนึ่ง กันไว้เป็นเงินออม อีกส่วนหนึ่งกันไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเหล่านั้น แต่หากรายรับไม่เพียงพอ สำหรับการใช้จ่ายและเก็บออมต้องหาช่องทางลดรายจ่าย หรือหาวิธีเพิ่มรายได้

ออมก่อนใช้

➤ เมื่อรายได้เข้ามาให้ออมทันที ก่อนที่จะนำไปจับจ่ายใช้สอย หากเราใช้ก่อนออม เรามักมีเงินเหลือ ออมน้อยกว่าที่ตั้งใจไว้ หรืออาจไม่เหลือเลย

ออมอย่างน้อย 1 ใน 4 ของรายได้

➤ โดยสามารถแบ่งย่อยว่าออมเพื่ออะไร ตามความจำเป็น และความเหมาะสมกับเป้าหมายในชีวิต

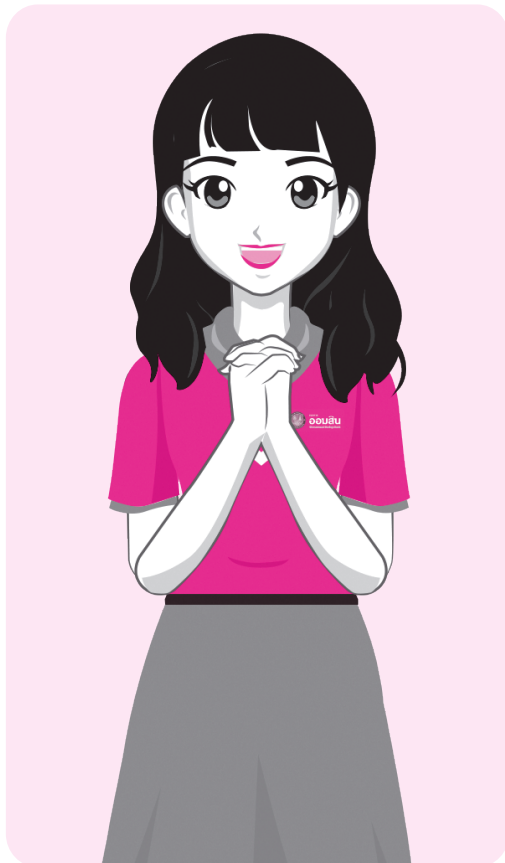

▶ ออมแบบไหน... แล้วแต่คุณ

วิธีออมของคุณ เป็นแบบไหน??

- ทำงานได้เงิน พับเล็ก ๆ ใส่กระปุก 7 เดือน ได้เป็นแสน
- ออมทันที 10% ที่มีรายได้ เช่น ขายของได้ 2,000 ออมเงิน 200
- เปลี่ยนจากการซื้อหวย งวดละ 500 บาท เป็นการเก็บออมแทน
- เก็บเฉพาะ เบงค์ใหม่ ๆ
- เก็บเหรียญห้าบาททุกครั้งที่ได้เงินทอน
- ทุกครั้งที่คุณซื้อของ ต้องเก็บเงินให้เท่ากับราคาของ
- หยอดกระปุก 10 บาท ก่อนออกจากบ้าน

▶ **ออมเงินล่วงหน้าสำหรับรายจ่ายก้อนโต** หากรู้ล่วงหน้าว่าเดือนใดจะมีค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้เงินจำนวนมาก เช่น ค่าเล่าเรียนลูก ค่าซ่อมรถ ควรวางแผนเก็บเงินแต่เนิ่น ๆ โดยทยอยออมเงินทุกเดือน เพื่อไม่ให้หนักเกินไป และไม่ต้องไปกู้ยืมเงิน

▶ **บริหารเงินออมอย่างมืออาชีพ** ด้วยการนำเงินออม ที่มีอยู่มาบริหารจัดการให้งอกเงย เช่น ฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตร ซื้อประกันแบบสะสมทรัพย์ ซื้อกองทุนรวม ซึ่งคุณจะต้องศึกษาข้อมูลในเรื่องผลตอบแทน ความเสี่ยงรวมถึงทำความเข้าใจรูปแบบการออม และการลงทุนก่อนตัดสินใจ

▶ บริหารหนี้อย่างชาญฉลาด

หนี้ไม่ใช่สิ่งที่น่ากลัว หากเป็นหนี้ที่ดีมีประโยชน์ เช่น กู้เพื่อซื้อบ้าน กู้เพื่อประกอบธุรกิจ และรู้จักบริหารจัดการให้สามารถจ่ายหนี้ได้ครบตามจำนวนและตรงเวลา สิ่งสำคัญ คือ ก่อนก่อหนี้ จะต้องประเมินความสามารถในการจ่ายคืนของตนเอง **ภาระในการจ่ายคืนเงินต้นและดอกเบี้ยของหนี้ทุกประเภทรวมกันในแต่ละเดือนไม่ควรเกิน 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน**

▶ หยุดวงจรหนี้

หากคุณมีหนี้สินเกินตัว ต้องรีบหยุดวงจรหนี้นั้น โดยการประหยัดหรือหารรายได้ให้มากขึ้น ค่อยๆทยอยผ่อนชำระหนี้จนหมด และไม่ควรถูกหนี้เพิ่ม (ถ้าไม่จำเป็น) และหากคุณเริ่มไม่แน่ใจว่าจะสามารถชำระคืนหนี้ได้ ควรปรึกษารีหรือกับเจ้าหนี้ เพื่อหาทางออกร่วมกัน **อย่าหนีหนี้**

▶ มีหนี้ใครว่าออมไม่ได้

หากคุณกำลังเผชิญกับภาระหนี้สินจำนวนมาก ควรให้น้ำหนักความสำคัญกับการชำระหนี้ ควบคู่ไปกับการ **ลด** การออม ไม่ใช่ **งด** การออมไปเลย โดยชะลอเป้าหมายที่สำคัญน้อยกว่า หรือยังรอได้ ออกไปก่อน เช่น หยุดออมเพื่อการท่องเที่ยว แต่ยังคงออมเพื่อฉุกเฉินต่อไป เพราะหากเกิดเหตุไม่คาดฝัน เช่น เจ็บป่วย คุณก็ยังมียกเงินก้อนจำนวนหนึ่งไว้กินไว้ใช้ หรือชำระหนี้ตามกำหนด โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยผิดนัด หรือเกิดการก่อหนี้เพิ่มเติม

▶ พร้อมรับมือกับความไม่แน่นอน

- ควรมีเงินออมเผื่อไว้ใช้ในยามฉุกเฉิน อย่างน้อย **6 เดือน**ของรายจ่ายจำเป็น
- ตรวจสอบสวัสดิการและประกันสุขภาพที่มีอยู่ว่าครอบคลุมแค่ไหน หากไม่เพียงพอควรทำประกันสุขภาพเพิ่มเติม
- ก่อนตัดสินใจกู้ยืมเงินทุกครั้ง ควรคิดถึงความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคตด้วย หากรายได้สะดุด ไม่มีเงินมาใช้หนี้ จะมีวิธีการแก้ปัญหาอย่างไร
- หารายได้เสริม เช่น ทำงานพิเศษ ทำงานล่วงเวลา หรือการสร้างรายได้จากสินทรัพย์ที่มีในครอบครอง เช่น การให้เช่าที่ดิน

เงินนอกเงย... ชีวิตอกงาม

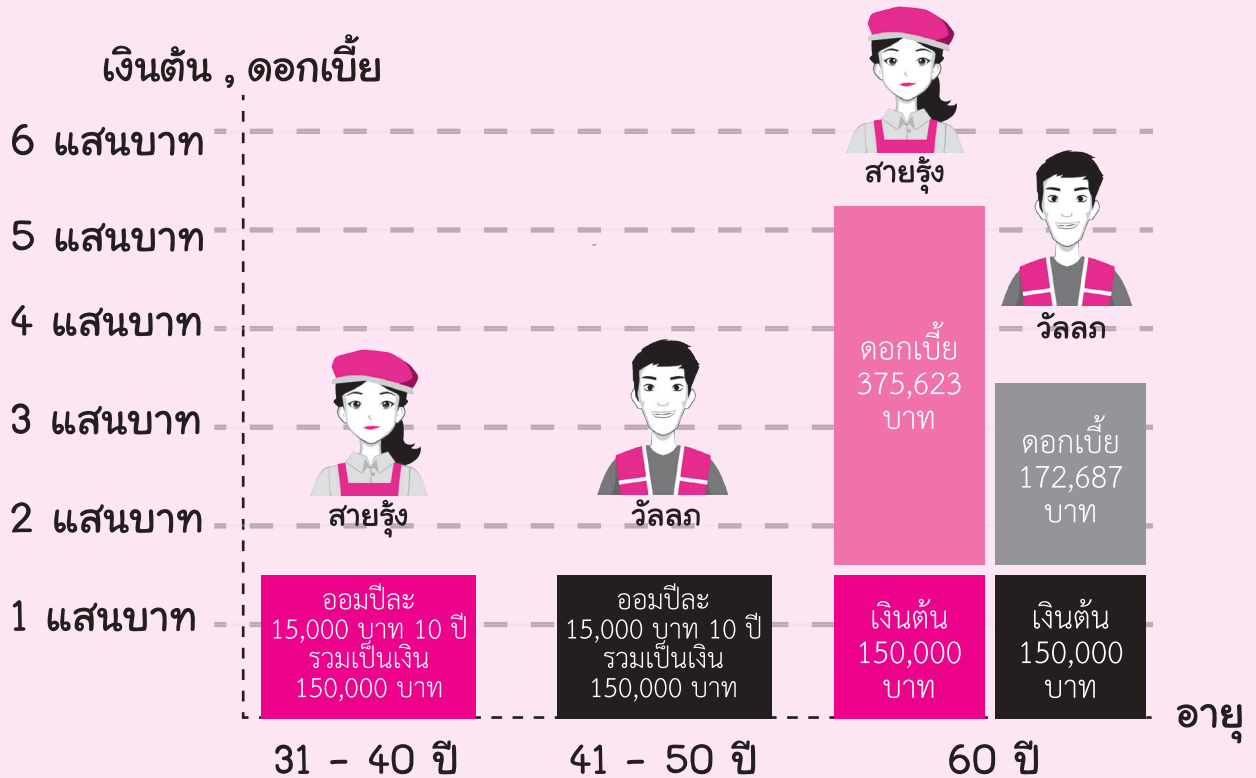
เราสามารถทำให้ เงินออม ที่มีอยู่งอกเงยได้หลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการฝากธนาคาร ซื้อพันธบัตร ลงทุนใน กองทุนรวม แต่ก่อนที่คุณจะนำเงินออมที่มีไปสร้างมูลค่าเพิ่ม ยังมีความลับเกี่ยวกับ เงิน อีกหลายอย่าง ที่คุณควรทำความเข้าใจให้ถ่องแท้เสียก่อน

▶ ออมก่อน... รายก่อน

เพราะยิ่งเริ่มออมเร็วเท่าไร เงินก็จะยิ่งงอกเงยมากขึ้น จากการทำงานของดอกเบี้ยทบต้น

กราฟแสดงเงินสะสมสุทธิ

👉 ออมก่อน... สบายกว่า

หากเป้าหมายของคุณ คือ ตอนอายุ 60 ปี จะต้องมีเงินออมไว้ใช้จ่าย จำนวน 1 ล้านบาท ถ้าคุณเริ่มออมได้เร็ว แม้ว่าจะออมต่อเดือนในจำนวนไม่มาก แต่ได้ผลลัพธ์ตามที่ตั้งไว้ เพราะมีการทำงานของดอกเบี้ยเป็นตัวช่วย เช่น ณ อัตราผลตอบแทน 5% ต่อปี

หากเริ่มออมตอนอายุ 31 ปี

ออมปีละ 15,000 บาท ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา 30 ปี เมื่ออายุครบ 60 ปี จะมีเงินเก็บประมาณ 1.05 ล้านบาท คิดเป็นเงินออม 450,000 บาท ได้ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการทำงานของดอกเบี้ยประมาณ 600,000 บาท

หากเริ่มออมตอนอายุ 51 ปี

คุณจะต้องออมถึงปีละ 76,000 บาท ต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลา 10 ปี เมื่ออายุครบ 60 ปี จะมีเงินเก็บในจำนวนที่เท่ากัน แต่ได้ส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการทำงานของดอกเบี้ยเพียง 240,000 บาท

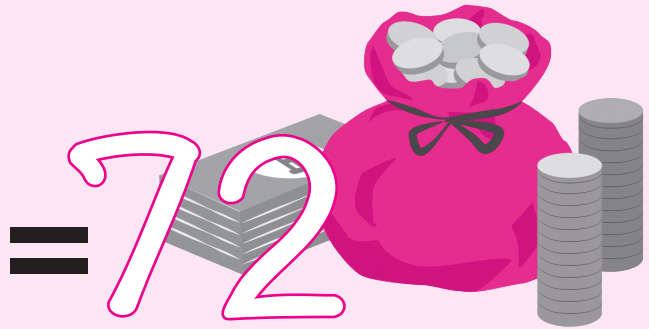
อายุ	เตรียมความพร้อมเมื่ออายุ 31 ปี		เตรียมความพร้อมเมื่ออายุ 51 ปี	
	ต้นปีออมเงิน	ปลายปีมีเงินทั้งสิ้น	ต้นปีออมเงิน	ปลายปีมีเงินทั้งสิ้น
31	15,000	15,750		
32	15,000	32,288		
33	15,000	49,652		
34	15,000	67,884		
35	15,000	87,029		
36	15,000	107,130		
37	15,000	128,237		
38	15,000	150,398		
39	15,000	173,668		
40	15,000	198,102		
41	15,000	223,757		
42	15,000	250,695		
43	15,000	278,979		
44	15,000	308,678		
45	15,000	339,862		
46	15,000	372,605		
47	15,000	406,986		
48	15,000	443,085		
49	15,000	480,989		
50	15,000	520,789		
51	15,000	562,578	76,000	79,800
52	15,000	606,457	76,000	163,590
53	15,000	652,530	76,000	251,570
54	15,000	700,906	76,000	343,948
55	15,000	751,702	76,000	440,945
56	15,000	805,037	76,000	542,793
57	15,000	861,039	76,000	649,732
58	15,000	919,841	76,000	762,019
59	15,000	981,583	76,000	879,920
60	15,000	1,046,412	76,000	1,003,716
ออมสะสม	450,000		760,000	

▶ ออมให้เพิ่มเป็นเท่าตัว

คุณสามารถคำนวณระยะเวลาที่เงินออมจะงอกเงยเป็นเท่าตัวเพราะดอกเบี้ยทบต้นได้ โดยใช้เลขมหัศจรรย์ 72 ดังนี้

ออมให้เพิ่มเป็นเท่าตัว

จำนวนปี
ที่เงินจะงอกเงย
เป็นเท่าตัว

อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก
หรือผลตอบแทนจากการลงทุน

ตัวอย่าง

- ▶ หากคุณได้รับอัตราดอกเบี้ย หรือผลตอบแทนเท่ากับ 4% ต่อปี จำนวนปีที่เงินออมจะงอกเงยเป็นเท่าตัว คือ 18 ปี ($72 \div 4$)
- ▶ แต่หากคุณได้รับอัตราดอกเบี้ย หรือผลตอบแทนเท่ากับ 10% ต่อปี จำนวนปีที่เงินออมจะงอกเงยเป็นเท่าตัว คือ 7.2 ปี หรือประมาณ 7 ปี ($72 \div 10$)

3

การบริหารจัดการหนี้ ของครอบครัวอย่างสมดุล

ก่อนคุณจะตัดสินใจเป็นหนี้ นั่น ต้องคิดให้รอบคอบและทำความเข้าใจประเภทสินเชื่อดอกเบี้ย และ
เงื่อนไขอื่น ๆ เพื่อที่จะได้ใช้ชีวิต ใช้เงิน และใช้หนี้ของครอบครัวอย่างสมดุล

คิดสักนิด ก่อนตัดสินใจเป็นหนี้

บางคนเป็นหนี้เพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิต แต่บางคนเป็นหนี้เพราะสิ่งล่อตาล่อใจจากภายนอก
ซึ่งหากแบ่งตามประโยชน์ที่ได้จากการเป็นหนี้ เราอาจแบ่งหนี้เป็น 2 ประเภท คือ

1. หนี้ดี

คือ หนี้ที่ช่วยสร้างรายได้ สร้างอนาคต
สร้างอาชีพ หรือความมั่นคงระยะยาว
เช่น หนี้เพื่อการศึกษา
ซื้ออุปกรณ์ประกอบอาชีพ
ซื้อบ้าน เป็นต้น

2. หนี้ฟุ้งระว้าง

คือ หนี้ที่ทำให้มีความสุขสบายในวันนี้
แต่ไม่ทำให้มีชีวิตที่ดีขึ้นในอนาคต
เพราะส่วนใหญ่เป็นของที่ใช้แล้วหมดไป
ไม่สร้างรายได้กลับคืนมาให้เรา
นำเงินมาใช้หนี้ได้
เช่น หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค ซื้อของ
หรือใช้ชีวิตที่เกินฐานะของตัวเอง

แต่ไม่ว่าจะเป็นหนี้ประเภทใดก็ตาม ก่อนตัดสินใจ
เป็นหนี้ ลองถามตัวเองก่อนว่า จำเป็นไหม หรือ
รอได้ไหม หากคำตอบ คือ จำเป็น ให้ถามตัวเอง
ต่ออีก 3 ข้อว่า

1. หาข้อมูลและเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายอย่างรอบคอบ
แล้วหรือยัง เช่น ดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม
2. มั่นใจแค่ไหนว่าจะผ่อนไหว
3. หากผ่อนไม่ไหว มีแผนสำรองหรือไม่

สารพันเรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสินเชื่อ

นอกจาก จะต้องประเมินความจำเป็นเร่งด่วน และความสามารถในการชำระหนี้แล้ว สิ่งสำคัญ อีกประการ คือ ควรขอสินเชื่อให้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการใช้เงิน ซึ่งปัจจุบันสินเชื่อมีหลายรูปแบบ การทำความเข้าใจในรายละเอียดของสินเชื่อแต่ละประเภท จะช่วยให้คุณมีข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ เป็นหนี้ ได้อย่างเหมาะสม และรอบคอบยิ่งขึ้น

๑ รู้จักประเภทสินเชื่อ

สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย มีระยะเวลาผ่อนชำระยาวนานกว่าสินเชื่อประเภทอื่น โดยระยะเวลาผ่อนชำระสูงสุดมักไม่เกิน 30 ปี

เช่าซื้อรถยนต์ ผู้เช่าซื้อต้องผ่อนชำระเงินเป็นงวด ๆ โดยสามารถนำรถยนต์มาใช้งานได้ก่อน แม้ยังผ่อนชำระเงินไม่ครบ แต่กรรมสิทธิ์จะยังไม่เป็นของผู้เช่าซื้อจนกว่าจะชำระเงินครบ ซึ่งวงเงินในการเช่าซื้อรถยนต์ อาจแตกต่างกันไปตามสภาพของรถ เช่น

- **รถใหม่** วงเงินสินเชื่อ 75-80% ของราคารถยนต์ ส่วนอีก 20-25% ของราคารถยนต์ ผู้ซื้อต้องวางเงินดาวน์
- **รถใช้แล้ว** วงเงินจะขึ้นอยู่กับสภาพรถ ระยะทาง อายุการใช้งาน และภาวะเศรษฐกิจ

รู้ไว้ใช้ว่า...

- อัตราดอกเบี้ย ส่วนใหญ่จะคิดแบบเงินต้นคงที่ (Flat Rate)
- ระวังกับดักจ่ายน้อย ๆ (แต่จ่ายนาน ๆ) เพราะถ้าสามารถเพิ่มเงินผ่อนต่อเดือนได้ จะช่วยประหยัดดอกเบี้ยและปลดหนี้ได้เร็วขึ้น
- อย่าลืมนึกถึงค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รถ เช่น ค่าน้ำมัน ค่าซ่อมบำรุง ค่า พ.ร.บ. ค่าต่อทะเบียน ค่าเบี้ยประกัน ค่าที่จอดรถ ฯลฯ
- หากผิดนัดชำระหนี้และถูกยึดรถ ไม่ได้หมายความว่า ภาระหนี้จะยุติลง เพราะหากนำรถไปขายทอดตลาดและได้ราคาน้อยกว่าหนี้ที่ค้างชำระ ผู้เช่าซื้อจะต้องชำระหนี้ส่วนต่างเพิ่มเติมด้วย
- หากกู้ซื้อรถก่อนกู้ซื้อบ้าน สถาบันการเงินจะมองว่าคุณมีความสามารถในการผ่อนชำระลดลง ซึ่งอาจทำให้โอกาสที่จะได้รับอนุมัติสินเชื่อเพื่อซื้อบ้านลดลงด้วย

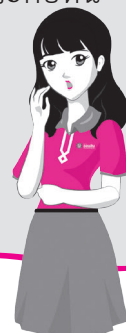
บัตรเครดิต มีประโยชน์หลายประการ เช่น สามารถซื้อสินค้าและบริการได้ โดยที่ยังไม่ต้องจ่ายเงินทันทีหรือสามารถเบิกถอนเงินสดมาใช้จ่ายในยามฉุกเฉิน แต่ต้องรู้จักใช้อย่างมีวินัยและเหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ ไม่เช่นนั้นจะเป็นการก่อหนี้โดยไม่จำเป็น

ข้อควรรู้

- ผู้สมัครบัตรเครดิตต้องมีรายได้ขั้นต่ำ 15,000 บาทต่อเดือน หรือมีทรัพย์สินอื่น เช่น เงินฝากธนาคาร หรือลงทุนในกองทุนรวม ตามจำนวนที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนด โดยผู้ออกบัตรจะให้วงเงินได้ไม่เกิน 5 เท่าของรายได้
- ค่าธรรมเนียมแรกเข้าและรายปี มีตั้งแต่ไม่กี่บาทจนถึงหลายพันบาท
- แต่ละงวดอาจชำระเงินเต็มจำนวนหรือผ่อนชำระขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 10% ของยอดคงค้างทั้งสิ้น โดยหากจ่ายเงินคืนไม่เต็มจำนวนที่เรียกเก็บ จะต้องเสียดอกเบี้ย
- ดอกเบี้ย ค่าปรับ ค่าบริการ และค่าธรรมเนียม รวมกันไม่เกิน 20% ต่อปี และหากถอนเงินสดจะมีค่าธรรมเนียมการเบิกถอนเงินสดไม่เกิน 3% ของจำนวนเงินที่เบิกถอน และภาษีมูลค่าเพิ่มที่คิดจากยอดค่าธรรมเนียมการเบิกถอนเงินสด
- กรณีผิดนัดชำระหนี้ ผู้ออกบัตรจะเก็บค่าติดตามทวงถามหนี้ได้ถ้ามีการติดตามจริง
- การคิดดอกเบี้ยและค่าปรับ
 - กรณีซื้อสินค้าและบริการแต่ชำระไม่เต็มจำนวนโดยทั่วไปจะแบ่งเป็น
 - (1) คิดเต็มจำนวน ตั้งแต่วันที่ผู้ออกบัตรสำรองจ่ายให้ร้านค้าถึงวันก่อนครบกำหนดชำระ
 - (2) คิดตามยอดคงค้าง (หักส่วนที่ชำระแล้วออก) ตั้งแต่วันที่ชำระจนถึงวันสรุปยอดถัดไป
 - กรณีเบิกถอนเงินสดจะเริ่มคิดตั้งแต่วันที่ถอนเงิน
- การนำบัตรเครดิตไปใช้ในต่างประเทศ จะมีค่าความเสี่ยงจากการแปลงสกุลเงิน 2 - 2.5% ของยอดใช้จ่ายและเบิกถอนเงินสด

ข้อควรระวัง

- รักษาบัตรเสมือนเงินสด รีบเซ็นชื่อด้านหลังบัตรทันทีเมื่อได้บัตร และเก็บรหัสไว้เป็นความลับ
- อย่ามีบัตรเครดิตมากเกินไป เพราะการมีบัตรมากก็เท่ากับมีวงเงินมาก และมีโอกาสที่จะก่อหนี้มาก หากยังใจไม่อยู่
- ให้บัตรอยู่ในสายตาตอนจ่ายเงิน เพื่อป้องกันการถูกคัดลอกข้อมูลในบัตร
- ตรวจสอบจำนวนเงินก่อนเซ็นชื่อ และเก็บเอกสารไว้เพื่อใช้ตรวจสอบความถูกต้อง
- โทรอายัดทันทีที่รู้ว่าบัตรหายหรือถูกขโมย

๑ รู้จักดอกเบี้ยเงินกู้

ประเภทของดอกเบี้ยเงินกู้ โดยทั่วไปแบ่งเป็น 2 ประเภท

- อัตราดอกเบี้ยคงที่ (fixed rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้เป็นตัวเลขคงที่ในช่วงเวลาที่กำหนด เช่น ดอกเบี้ย 5% ต่อปีตลอดอายุสัญญา หรือ 5% เป็นเวลา 4 ปี
- อัตราดอกเบี้ยลอยตัว (floating rate) คือ อัตราดอกเบี้ยที่เปลี่ยนแปลงไปตามต้นทุนของสถาบันการเงินแต่ละแห่ง

MLR (Minimum Loan Rate) สำหรับลูกค้าสินเชื่อรายใหญ่ชั้นดี ใช้กับเงินกู้ระยะยาวที่มีกำหนดระยะเวลาแน่นอน เช่น สินเชื่อเพื่อการประกอบธุรกิจ

MOR (Minimum Overdraft Rate) สำหรับลูกค้าสินเชื่อรายใหญ่ชั้นดี ใช้กับวงเงินเบิกเกินบัญชี

MRR (Minimum Retail Rate) สำหรับลูกค้ารายย่อยชั้นดี เช่น สินเชื่อส่วนบุคคล สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

วิธีคิดดอกเบี้ยเงินกู้ แบ่งเป็น 2 วิธี

- แบบเงินต้นคงที่ (Flat Rate) ส่วนมากใช้สำหรับการเช่าซื้อรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ซึ่งเงินที่ผ่อนชำระจะเท่ากันทุกงวด (จำนวนเงินต้นและดอกเบี้ยคงที่เท่ากันทุก ๆ งวด)

ดอกเบี้ย
ที่ต้องชำระทั้งหมด

=

เงินต้น ×
อัตราดอกเบี้ยต่อปี ×
ระยะเวลา (ปี)

จำนวนเงิน
ที่ต้องชำระในแต่ละงวด

=

เงินต้น +
ดอกเบี้ยที่ต้องชำระทั้งหมด
จำนวนงวด

- o แบบลดต้นลดดอก (Effective Rate) ใช้คำนวณดอกเบี้ยในสินเชื่อเกือบทุกประเภท โดยคิดดอกเบี้ยที่ลดลงจากยอดเงินต้นคงเหลือที่ทยอยลดลงในแต่ละงวด

$$\text{ดอกเบี้ยที่ต้องชำระในงวดนั้น} = \frac{\text{เงินต้นคงเหลือ} \times \text{อัตราดอกเบี้ยต่อปี} \times \text{จำนวนวันในงวด}}{\text{จำนวนวันใน 1 ปี}^*}$$

$$\text{เงินต้นที่ต้องชำระในงวดนั้น} = \text{จำนวนเงินทั้งหมดที่ต้องจ่ายในงวดนั้น} - \text{ดอกเบี้ยที่ต้องชำระในงวดนั้น}$$

$$\text{เงินต้นคงเหลือ (เพื่อคำนวณดอกเบี้ยงวดถัดไป)} = \text{เงินต้นคงเหลือต้นงวด} - \text{เงินต้นที่ชำระในงวดนั้น}$$

* จำนวนวันใน 1 ปี ขึ้นอยู่กับการกำหนดของสถาบันการเงิน (อาจเป็น 360 วัน 365 วัน หรือ 366 วัน) ซึ่งสถาบันการเงินจะต้องใช้จำนวนวันเดียวกันนี้สำหรับการคำนวณทั้งดอกเบี้ยจ่าย (เช่นเงินฝาก) และดอกเบี้ยรับ (เช่น สินเชื่อ)

แม้ว่าอัตราดอกเบี้ยคงที่จะคิดง่าย เข้าใจง่าย แต่ก็ต้องจ่ายดอกเบี้ยมากกว่าการคิดแบบลดต้นลดดอก หากอัตราดอกเบี้ยเงินต้นและระยะเวลาเท่ากัน เพราะจำนวนเงินที่ต้องจ่ายเป็นดอกเบี้ยจะไม่ลดลง แม้ว่าเงินต้นจะทยอยลดลงไปเรื่อย ๆ ก็ตาม

การแปลงวิธีคิดแบบเงินต้นคงที่เป็นแบบลดต้นลดดอก ทำได้คร่าวๆ โดยใช้ 1.8 คูณกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้แบบเงินต้นคงที่ เช่น อัตราดอกเบี้ยเช่าซื้อรถยนต์เป็นแบบคงที่ 2% ต่อปี คิดเป็นแบบลดต้นลดดอกได้ เท่ากับ 3.6% ต่อปีโดยประมาณ (2 x 1.8) หรือใช้ 2 คูณก็ได้หากจะคิดในใจไว ๆ

ดังนั้น ก่อนขอสินเชื่อจึงต้องถามให้แน่ใจว่าคิดดอกเบี้ยแบบไหน อัตราดอกเบี้ยเท่าไร หากคิดคนละวิธีก็ต้องทำให้เป็นวิธีคิดเดียวกันเพื่อเปรียบเทียบได้ว่าถูกแพงต่างกันอย่างไร

● เตรียมตัวขอสินเชื่อ

ผู้กู้ต้องเตรียมตัวอย่างไร

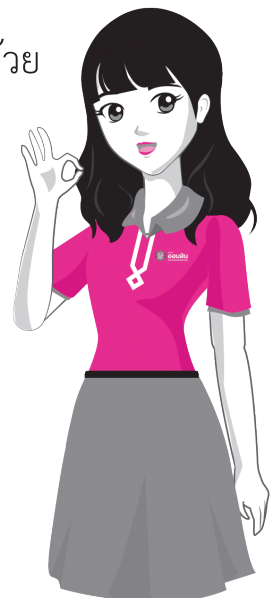
➤ **เตรียมข้อมูลให้แน่น** เปรียบเทียบรายละเอียดสินเชื่อของสถาบันการเงินที่เหมาะสมและได้สินเชื่อตรงกับความต้องการเช่น อัตราดอกเบี้ย ค่าธรรมเนียม รวมไปถึงคุณภาพการให้บริการ ความสะดวกในการติดต่อหรือการเดินทาง ก่อนตัดสินใจ

เตรียมเอกสารให้พร้อม โดยทั่วไปเอกสารในการขอสินเชื่อ ประกอบด้วย

เอกสารแสดงรายได้ เช่น สลิปเงินเดือน หลักฐานการเคลื่อนไหวของบัญชีเงินฝากย้อนหลังอย่างน้อย 6 เดือน การจดบันทึกรายรับ - รายจ่าย ใบเสร็จการประกอบอาชีพ

เอกสารแสดงตน เช่น บัตรประชาชน ทะเบียนบ้าน ทะเบียนสมรส

หลักฐานอื่นๆ เช่น เอกสารแสดงหลักประกัน เอกสารแสดงทางวิชาชีพ

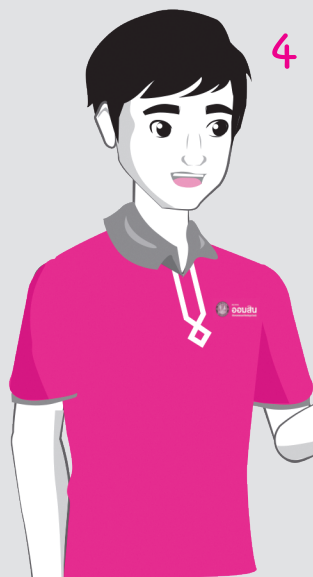

หลักเกณฑ์ในการอนุมัติสินเชื่อมีอะไรบ้าง

- นโยบายสินเชื่อของผู้ให้สินเชื่อ เช่น ผู้ขอสินเชื่อต้องไม่มีประวัติการค้างชำระในช่วง 12 เดือนย้อนหลัง หรืองดให้สินเชื่อแก่ลูกค้าใหม่ในกลุ่มอาชีพที่มีความเสี่ยงสูง
- วัตถุประสงค์ในการขอสินเชื่อ เช่น เพื่อซื้อที่อยู่อาศัย เพื่อลงทุนทำธุรกิจ
- ความสามารถในการชำระหนี้ เช่น แหล่งที่มาของรายได้ โอกาสในการขยายตัวของธุรกิจ ภาระหนี้สินที่มีอยู่
- หลักประกัน หากมีหลักประกันที่มีมูลค่าสูง และแปลงเป็นเงินสดได้ง่าย หรือมีผู้ค้ำประกันที่น่าเชื่อถือ ผู้ให้สินเชื่อก็จะมีความมั่นใจมากขึ้นที่จะให้สินเชื่อ
- ประวัติทางการเงิน เช่น ประวัติที่มีอยู่ในเครดิตบูโร ที่แสดงให้เห็นถึงการมีวินัยทางการเงิน เช่น จ่ายเงินตรงเวลาทุกครั้ง มีภาระหนี้คงเหลือไม่มาก โอกาสที่จะได้รับสินเชื่อก็มีมากขึ้น

วิธีเปลี่ยนประวัติทางการเงินในเครดิตบูโร

- ติดต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อชำระหนี้ที่ค้างให้หมดสิ้น หรือเจรจาต่อรองเพื่อขอปรับโครงสร้างหนี้
- เริ่มสร้างประวัติสินเชื่อใหม่ ด้วยการชำระหนี้ให้ตรงเวลา

4 สิ่งที่ต้องทำ... หากกำลังจะเป็นผู้ค้ำประกัน

1. อ่านเงื่อนไขในการค้ำประกันให้ละเอียด
2. ทำความเข้าใจเกี่ยวกับความรับผิดชอบในฐานะผู้ค้ำประกัน
3. ตรวจสอบความถูกต้องของวงเงินค้ำประกันที่ระบุในสัญญา และประเภทของสินเชื่อที่ค้ำประกัน (ต้องมีการระบุวงเงินของเงินต้นที่ค้ำประกันในสัญญาให้ชัดเจน และห้ามทำข้อตกลงว่าให้ผู้ค้ำประกันทำสัญญาค้ำประกันแบบไม่จำกัดจำนวน)
4. หากสงสัยอะไรสอบถามก่อนลงชื่อในสัญญา

เมื่อมีหนี้แล้ว ย่อมมีหน้าที่ที่ตามมา คือ การผ่อนชำระ ซึ่งเราต้องมีวินัยทางการเงินอย่างเคร่งครัด เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาทางการเงินตามมาในภายหลัง และนำมาซึ่งความสุขในชีวิตของเราจริง ๆ

สร้างวินัยทางการเงิน... หลังได้รับสินเชื่อ

1. เราจะใช้เงินตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งใจขอสินเชื่อจริง ๆ
2. เราจะตรวจสอบความถูกต้องของรายการทุกครั้งที่ได้รับใบแจ้งหนี้และใบเสร็จรับเงิน หากพบว่าไม่ถูกต้อง ควรรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันที
3. เราจะจ่ายเงินให้ตรงเวลาและตามเงื่อนไข เพื่อจะได้ไม่ถูกเก็บเบี้ยปรับ
4. เราจะรีบชำระหนี้เมื่อมีเงินก้อน เพื่อลดภาระหนี้ ทั้งจากเงินต้นและดอกเบี้ย
5. เราจะแจ้งเจ้าหน้าที่ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อยู่ เพื่อป้องกันปัญหาที่ตามมา เช่น ไม่ได้รับใบแจ้งหนี้ ทำให้ไม่ได้ชำระเงินตามกำหนด

บัญญัติ 8 ประการ เพื่อเป็นหนี้อย่างสมดุล

1. ก่อหนี้เมื่อจำเป็น
2. ไม่เน้นตามกระแส รู้จักหักห้ามใจตัวเอง ไม่วิ่งตามกระแสบริโภคจนเกินตัว
3. ภาระผ่อนชำระหนี้ทั้งหมดในแต่ละเดือน ไม่ควรเกิน 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน
4. อ่านสัญญาารวมทั้งเอกสารอื่น ๆ ให้ถี่ถ้วน ก่อนตัดสินใจทำสัญญาสินเชื่อ
5. ใช้เงินกู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์
6. จ่ายตรงตามเวลา และเงื่อนไข
7. หากเริ่มจ่ายหนี้ไม่ไหว ควรรีบเจรจากับเจ้าหน้าที่ก่อนหนี้ท่วม
8. หลีกเลียงสินเชื่อนอกระบบ

มุ่งมั่น

อดทน

5 ขั้นตอน การบริหารจัดการหนี้

1

ยอมรับความจริง

หยุดก่อหนี้ ตั้งสติ ยอมรับปัญหา แก้ปัญหาด้วยความมุ่งมั่น อดทน

2

หาสาเหตุของการเป็นหนี้

เพื่อให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด เช่น ถ้าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย แก้ด้วยการจัดบันทึกรายรับ - รายจ่าย เพื่อให้มีวินัยและจัดลำดับความสำคัญในการใช้จ่าย

3

สำรวจภาระหนี้สิน

จัดบันทึกภาระหนี้สินทั้งหมด และจัดลำดับความสำคัญ โดยเรียงจากอัตราดอกเบี้ยสูงสุดไปต่ำสุด แล้วคำนวณว่าภาระหนี้ต่อเดือนเกิน 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือนหรือไม่ เพื่อจะได้จัดทำแผนการปลดหนี้ มีหนี้สินเท่าไรให้จัดออกมาทั้งหมด

4

หาวิธีการปลดหนี้

จัดการตนเอง ด้วยการสำรวจสินทรัพย์ของตนเอง เพื่อดูว่ามีสินทรัพย์ใดบ้างที่ไม่จำเป็น และสามารถนำมาขายเพื่อชำระหนี้ ปรับลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น หาหนทางเพิ่มรายได้ หรือการรีไฟแนนซ์

เจรจากับเจ้าหนี้ ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ หรือประนีประนอมหนี้ เช่น ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ลดจำนวนเงินผ่อนต่องวดลง ลดค่าปรับกรณีผิดนัดชำระ โอนหลักประกันชำระหนี้ หรือการแฮร์คัต (Hair cut) ซึ่งหมายถึงการชำระหนี้เป็นเงินก้อน ตามที่เจ้าหนี้ยอมลดให้ และภายในเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ การอนุมัติขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของเจ้าหนี้

5

ปรับพฤติกรรม

ด้วยการวางแผนก่อนใช้จ่าย (รายได้ - หนี้ - เงินออม = ค่าใช้จ่ายต่อเดือน)

4

ภัยทางการเงินที่ควรรู้/สิทธิและหน้าที่ ของผู้ใช้บริการทางการเงิน

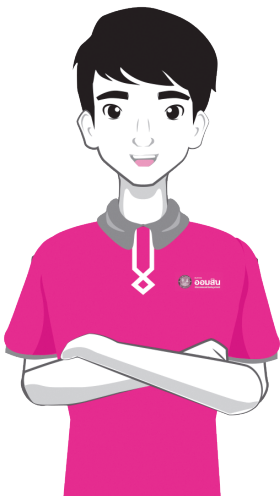
ภัยทางการเงินที่ต้องรู้

ภัยทางการเงินไม่ใช่สิ่งที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ มุกที่ใช้หลอกก็มักจะเป็นมุกเดิมๆหรืออาจปรับเปลี่ยนให้ทันสมัยตามยุคสมัย โดยมีเป้าหมาย คือ หลอกเอาเงินจากเหยื่อ มาลองดูกันว่าในแต่ละภัย มีฉ้อโกงวิธีหลอกลวงอย่างไร

รู้ทัน... เงินกู้นอกระบบ

ใส่ตัวเลขน้อย ๆ เพื่อจูงใจให้กู้ บอกตัวเลขดอกเบี้ยที่ดูน้อยกว่าดอกเบี้ยเงินกู้ของสถาบันการเงิน แท้จริงแล้วดอกเบี้ยแพงมหาโหด เพราะเขามักจะคิดดอกเบี้ยเป็นต่อวัน ต่อเดือน หรือต่อปี แล้วบอกจำนวนเงินที่จ่ายเป็นรายวันให้ดูน้อย

ตัวอย่าง กู้เงิน 10,000 บาท ต้องใช้คืนวันละ 150 บาท เป็นระยะเวลา 90 วัน

เงินที่ต้องใช้คืน	=	เงินกู้	+	ดอกเบี้ย
13,500 บาท		10,000 บาท		3,500 บาท
(150 บาท x 90 วัน)				(13,500-10,000)

อัตราดอกเบี้ย ต่อ 3 เดือน เท่ากับ ร้อยละ 35
 $[(3,500 \div 10,000) \times 100]$
 หรือ
 อัตราดอกเบี้ย ต่อปี สูงถึง ร้อยละ 140
 $[(35 \div 3 \text{ เดือน}) \times 12 \text{ เดือน}]$

สัญญาอำพราง โดยให้ผู้กู้ใช้บัตรผ่อนสินค้าหรือบัตรเครดิตซื้อสินค้าที่มีมูลค่าสูงเพื่อนำมาแลกกับเงินกู้ที่มูลค่าต่ำกว่า

สัญญาขายฝาก โดยให้ลูกหนีนำบ้านหรือที่ดินไปทำสัญญาขายฝาก ซึ่งจะทำให้กรรมสิทธิ์ในบ้านหรือที่ดินตกเป็นของเจ้าหนี้ตั้งแต่วันที่ทำสัญญา ลูกหนี้จะต้องไถ่บ้านหรือที่ดินคืนภายในเวลาที่กำหนดหากชำระเพียงแค่วันเดียว บ้านหรือที่ดินนั้นก็ตกเป็นของเจ้าหนี้ทันที โดยที่เจ้าหนี้ไม่ต้องมีหนังสือแจ้งหรือฟ้องศาลเพื่อบังคับคดี

ข้อแนะนำ...

- ▶ หยุดใช้เงินเกินตัว และเรียนรู้ที่จะบันทึกรายรับ - รายจ่ายประจำวัน
- ▶ คิดให้ดีกว่าก่อนเป็นหนี้ในระบบ ทบทวนดูว่า จำเป็นจริง ๆ หรือไม่ สามารถชำระหนี้ทั้งหมดได้หรือไม่ และหากจำเป็นต้องกู้จริง ๆ ควรเลือกกู้เงินในระบบ
- ▶ ใส่ใจในรายละเอียดของสัญญาเงินกู้ และอย่าเซ็นชื่อในกระดาษเปล่า หรือเอกสารที่ยังไม่ได้กรอกข้อความ หรือวงเงินกู้ไม่ตรงกับความเป็นจริง

แชร์ลูกโซ่... ต้องระวัง

ในคราวธุรกิจขายตรง มักแอบแฝงมากับธุรกิจขายตรงที่เน้นหาสมาชิก แต่ไม่สนใจขายสินค้า โดยนำเงินของสมาชิกรายใหม่มาจ่ายเป็นค่าตอบแทนให้กับสมาชิกเก่า เมื่อสมาชิกใหม่เริ่มหายาก ก็จะจ่ายผลตอบแทนไม่ได้ ธุรกิจก็จะพังทลายไปในที่สุด

หลอกลวงลงทุน จะชักชวนให้เหยื่อลงทุนในธุรกิจ เมื่อได้เงินลงทุนจากนักลงทุนรายใหม่ก็จะนำไปจ่ายเป็นผลตอบแทนให้นักลงทุนรายเก่า ถ้าหานักลงทุนใหม่ไม่ได้ การจ่ายผลตอบแทนก็จะจบลง

หลอกลวงขายสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต แฝงตัวเป็นพ่อค้าแม่ค้า ประกาศขายสินค้าใหม่ล่าสุดที่ไม่มีขายในเมืองไทย หรือขายสินค้ายอดฮิตในราคาถูก เมื่อเริ่มสั่งซื้อครั้งแรก ๆ จำนวนน้อย ๆ ก็จะส่งสินค้าให้จนคนซื้อตายใจไปชักชวนเพื่อน ๆ มาร่วมสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก สุดท้ายพ่อค้าแม่ค้าก็จะเซ็ดเงินหนีไป

ข้อแนะนำ...

- ▶ ติดตามข่าวสารกลโกงอย่างต่อเนื่อง
- ▶ ไม่เข้าร่วมกิจกรรมกับกลุ่มธุรกิจที่ไม่แน่ใจ เพราะอาจถูกหลอกลวงให้ร่วมลงทุนในธุรกิจแชร์ลูกโซ่ และอย่าไวใจหรือเกรงใจจนไม่กล้าปฏิเสธ เมื่อมีคนชวนทำธุรกิจที่มีลักษณะคล้ายแชร์ลูกโซ่
- ▶ ศึกษาที่มาที่ไปของการลงทุนหรือสินค้าให้ดีกว่าก่อนการลงทุน โดยเฉพาะธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงมาก

ทำอย่างไร... เมื่อกลายเป็นเหยื่อ

หากกู้เงินหนี้ในระบบมาแล้ว ให้รีบหาเงินมาจ่ายคืนหนี้ โดยอาจหาแหล่งเงินกู้ในระบบ ซึ่งคิดดอกเบี้ยถูกกว่าแล้วนำมาปลดหนี้ในระบบ แต่หากกู้เงินในระบบไม่ได้ อาจต้องยอมขายทรัพย์สินบางส่วนเพื่อนำเงินมาจ่ายหนี้ และถ้ามีปัญหาเกี่ยวกับการกู้เงินในระบบ สามารถขอคำปรึกษาได้ที่

○ ศูนย์รับแจ้งการเงินนอกระบบ สำนักนโยบายพัฒนาระบบการเงินภาคประชาชน กระทรวงการคลัง โทร. 1359

○ ศูนย์ช่วยเหลือลูกหนี้และประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม กระทรวงยุติธรรม โทร. 0-2575-3344

ระวังภัย... แก๊งคอลเซ็นเตอร์

แก๊งคอลเซ็นเตอร์จะทำงานเป็นขบวนการด้วยการโทรศัพท์หาเหยื่อแอบอ้างเป็นหน่วยงานราชการที่น่าเชื่อถือแล้วใช้จุดอ่อน เช่น ความโลภ ความกลัว และความไม่รู้ของเหยื่อมาเป็นเครื่องมือในการหลอกลวง

บัญชีเงินฝากถูกอายัดหรือเป็นหนี้บัตรเครดิต อ้างว่า เป็นเจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน หรือองค์กรที่ทำหน้าที่ตรวจสอบสถาบันการเงินแจ้งเหยื่อว่า บัญชีเงินฝากถูกอายัด หรือค้างชำระหนี้บัตรเครดิต หรือถูกขโมยข้อมูล โดยจะบอกให้เหยื่อไปยกเลิกรายการดังกล่าวที่เครื่องเอทีเอ็มตามคำบอก แต่แท้จริงแล้วคือการโอนเงินให้แก่มิฉฉาชีพ

พัวพันการค้ายาเสพติดหรือฟอกเงิน อ้างว่า เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วแจ้งว่ามีเงินโอนมาจากกลุ่มค้ายาเสพติดมายังบัญชีของเหยื่อ ให้เหยื่อโอนกลับ มิฉะนั้น จะถูกอายัดทุกบัญชี หรืออ้างว่าเหยื่อเป็นหนี้บัตรเครดิต แต่พอรู้ว่าเหยื่อมีเงินเยอะ ก็จะหลอกให้เหยื่อโอนเงินทั้งหมดมาตรวจสอบ

เงินคืนภาษี อ้างว่า เป็นเจ้าหน้าที่กรมสรรพากร แจ้งเหยื่อว่าได้รับการลดภาษีเงินได้ และวันนี้เป็นวันสุดท้ายที่จะทำเรื่องคืนเงิน จึงให้เหยื่อไปทำรายการเพื่อขอรับเงินคืนผ่านตู้เอทีเอ็มตามคำสั่งทันที แต่แท้จริง แล้วเป็นการโอนเงินไปให้แก่มิฉฉาชีพ

หมายศาลส่งไม่ถึง/ข้อมูลส่วนตัวหาย อ้างว่า เป็นเจ้าหน้าที่ศาลอาญา แจ้งว่ามีหมายศาลถึงเหยื่อ แต่ส่งไปแล้วไม่มีคนรับ จึงขอเลขที่บัตรประชาชนหรือข้อมูลส่วนตัวอื่นๆ เพื่อตรวจสอบ หรือเป็นเจ้าหน้าที่สถาบันการเงิน แจ้งเหยื่อว่าข้อมูลส่วนตัวของเหยื่อหาย จึงขอให้เหยื่อให้ข้อมูลส่วนตัวแก่สถาบันการเงินอีกครั้ง แล้วนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ทำธุรกรรมการเงินในนามของเหยื่อ

โชคดีรับรางวัลใหญ่ อ้างว่า เป็นตัวแทนบริษัทเปิดใหม่มีการจับสลากหรือมอบรางวัลที่มีมูลค่าสูงให้แก่ลูกค้าผู้โชคดีซึ่งคือ เหยื่อ แต่เหยื่อต้องจ่ายภาษีก่อนจึงจะส่งรางวัลไปให้

โอนเงินผิด อ้างว่า เป็นเจ้าทุกซ์ได้โอนเงินผิดเข้าบัญชีเงินฝากของเหยื่อ ขอให้เหยื่อโอนเงินคืนให้ แต่แท้จริงแล้ว เงินที่โอนเข้าบัญชีของเหยื่อนั้น เป็นเงินที่มีฉฉาชีพขอสินเชื่อในนามของเหยื่อ (เพราะเหยื่อถูกขโมยเอกสารส่วนตัว)

ข้อแนะนำ

- ตรวจสอบข้อเท็จจริงจากสถาบันการเงินที่ถูกอ้างถึงหรือใช้บริการ โดยติดต่อฝ่ายบริการลูกค้า (call center) หรือติดต่อที่สาขานาการ
- ไม่ทำรายการที่เครื่องเอทีเอ็มหรือเครื่องฝากเงินอัตโนมัติตามคำบอกของผู้ติดต่อมา ถึงแม้จะอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการ
- ไม่โอนเงินคืนเองเมื่อมีคนโอนเงินผิดเข้าบัญชี แต่ควรสอบถามกับสถาบันการเงินถึงที่มาของเงินดังกล่าว หากเป็นเงินที่โอนผิดจริง จะต้องให้สถาบันการเงินเป็นผู้ดำเนินการโอนเงินคืนเท่านั้น

ทำอย่างไร... เมื่อกลายเป็นเหยื่อ

ติดต่อฝ่ายบริการลูกค้าของสถาบันการเงินนั้น ๆ เพื่อระงับการโอนและถอนเงิน โดยรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการขอระงับการโอนและถอนเงิน ทั้งนี้ แต่ละสถาบันการเงินมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกัน ควรติดต่อสอบถามขั้นตอนจากสถาบันการเงินโดยตรง

➤ แจ้งเบาะแสไปยังกรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) โทร. 1202

ภัยออนไลน์ใกล้ตัว

โปรแกรมร้ายในคอมพิวเตอร์ มีฉพาะอาจแฝงโปรแกรมร้าย (Malware) ในลิงค์ดาวน์โหลด หรือโปรแกรมต่างๆ และใช้ข้อความเชิญชวนหลอกให้คลิกลิงค์ เช่น คลิกที่นี่เพื่อรับรางวัล หรือเชิญชวนให้คลิกดูรูปภาพ เพื่อติดตั้งโปรแกรมดังกล่าวในเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมร้ายจะทำหน้าที่ขโมยข้อมูลหรือบันทึกข้อมูลการใช้งานของเหยื่อเช่น รหัสผู้ใช้งาน (UserName) รหัสผ่าน (Password) หรืออาจเข้าควบคุมการใช้งานรวมถึงปลอมแปลงคำขอทำธุรกรรมการเงิน ให้เสมือนเป็นคำสั่งการจากเจ้าของบัญชีเมื่อปลอมแปลงคำสั่งโอนเงินแล้ว โปรแกรมร้ายจะสร้างหน้าต่างปลอมหรือหน้าจอ Pop-Up เพื่อหลอกถามรหัสผ่านชั่วคราว หรืออาจใช้โปรแกรมบันทึกการกดรหัสผ่านชั่วคราว แล้วนำมาใช้ยืนยันการโอนเงินออกจากบัญชีเงินฝากของเหยื่อ

แอปพลิเคชันร้ายในสมาร์ตโฟน มิจฉาชีพอาจส่งลิงค์ผ่าน SMS หรืออีเมลให้เหยื่อติดตั้งแอปพลิเคชันร้ายในสมาร์ตโฟนหรือแท็บเล็ต แอปพลิเคชันนี้จะทำหน้าที่เหมือนโปรแกรมร้ายในคอมพิวเตอร์ คือ ขโมยข้อมูล หรือบันทึกข้อมูลการใช้งาน หรือเข้าควบคุมการใช้งานธนาคารออนไลน์ของเหยื่อ

ปลอมแปลงอีเมลหลอกเหยื่อให้ข้อมูลในเว็บไซต์ปลอม มิจฉาชีพอาจส่งอีเมลแอบอ้างให้เหยื่อตกใจ เช่น อ้างว่าอายัดบัญชี หรืออ้างว่าอยู่ระหว่างการปรับปรุงระบบรักษาความปลอดภัยของธนาคาร และหลอกให้กรอกข้อมูลในเว็บไซต์ปลอมที่มีลักษณะคล้ายหรือเกือบจะเหมือนเว็บไซต์จริง จากนั้นมิจฉาชีพจะนำข้อมูลดังกล่าวเข้าใช้ธนาคารออนไลน์แทนเหยื่อ

แอบอ้างเป็นบุคคลต่างๆ เช่น นักธุรกิจต้องการสั่งซื้อสินค้าจำนวนมาก ผู้ใจบุญอยากบริจาคเงิน หรือแม้กระทั่งชายโสดที่ต้องการรักแท้ โดยหลอกเหยื่อว่าจะโอนเงิน หรือส่งของมาให้เหยื่อ ต่อมาแอบอ้างเป็นเจ้าของที่องค์กรต่างๆ แจกกับเหยื่อว่าเงิน หรือสิ่งของที่ส่งมานั้นไม่สามารถส่งถึงมือเหยื่อได้ในตอนนี้ เพราะติดเงื่อนไขต่างๆ จากนั้นจะขอให้เหยื่อจ่ายค่าธรรมเนียมเพื่อยกเลิกการระงับการโอนเงิน หรือการส่งของ

แอบอ้างเป็นคนรู้จัก เริ่มจากแอบอ้างเป็นผู้ให้บริการอีเมลหลอกขอรหัสผู้ใช้งาน และรหัสผ่าน เพื่อเข้าระบบบัญชีอีเมลของเหยื่อ หลังจากนั้นสวมรอยส่งอีเมลไปตามรายชื่อเพื่อนๆ ในบัญชีอีเมลของเหยื่อเพื่อหลอกขอยืมเงิน

เงินกู้ออนไลน์ โดยโฆษณาผ่านเว็บไซต์ต่างๆ หรือส่งอีเมลหาเหยื่อว่าให้บริการเงินกู้นอกระบบ ดอกเบี้ยต่ำ หากเหยื่อติดต่อกลับไป จะอ้างว่าส่งสัญญามาให้เซ็น โดยจะต้องชำระค่าทำสัญญา ค่าเอกสาร ค่ามัดจำ หรือดอกเบี้ยภายในกำหนด เช่น ภายในวันนี้เวลา 18.00 น. เพื่อเร่งการตัดสินใจ แต่เมื่อโอนเงินไปแล้ว กลายเป็นว่าไม่สามารถติดต่อผู้ให้กู้ได้อีกเลย

หลอกขายของออนไลน์ โดยมักประกาศขายสินค้าดีราคาถูกผ่านเว็บไซต์ต่างๆ หลอกให้เหยื่อโอนเงินค่าสินค้าหรือค่ามัดจำให้ แต่เมื่อถึงเวลาส่งของ เหยื่อกลับไม่สามารถติดต่อคนขายได้ บางรายก็อ้างหรือหลอกคนอื่นเปิดบัญชีรับเงินโอนเพื่อหลีกหนีการถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม

ขอเลขที่บัญชีเงินฝากเป็นที่พักเงิน โดยอ้างว่าตนเป็นบริษัทต่างประเทศที่สั่งซื้อสินค้ามาขายในประเทศไทย จึงขอใช้บัญชีเงินฝากของเหยื่อรับค่าสินค้าจากลูกค้าในประเทศไทย หากเหยื่อตกลงจะได้ค่าจ้างจากเงินที่โอนเข้ามา ซึ่งสุดท้ายเหยื่อจะกลายเป็นผู้ต้องสงสัยเพราะเงินที่โอนเข้ามาในบัญชีเงินฝากเป็นเงินผิดกฎหมายไม่ใช่ค่าสินค้า

ข้อแนะนำ

- สถาบันการเงินไม่มีนโยบายส่งลิงค์เพื่อเข้าสู่ระบบธนาคารออนไลน์ผ่าน SMS หรืออีเมล หากได้รับอีเมลที่แนบลิงค์ดังกล่าว ให้สงสัยว่าเป็นอีเมลปลอม
- หากมีการอ้างถึงหน่วยงานใด ควรติดต่อสอบถามหน่วยงานนั้นๆ โดยตรง
- ตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนโอนเงิน ไม่โอนเงินให้แก่บุคคลที่ไม่รู้จัก และหากต้องรับเงิน ควรตรวจสอบให้แน่ใจว่าไม่ใช่เงินที่มาจากการกระทำที่ผิดกฎหมาย
- ไม่ติดตั้ง หรือดาวน์โหลดโปรแกรมแปลกๆ หรือผิดกฎหมาย เช่น ละเมิดลิขสิทธิ์
- ไม่คลิกลิงค์ หรือไฟล์ที่แนบมากับอีเมล หรือปรากฏในเว็บไซต์ที่น่าสงสัย
- เปิดเผยข้อมูลส่วนตัวในโซเชียลเน็ตเวิร์กเท่าที่จำเป็น
- หลีกเลี่ยงการทำธุรกรรมการเงินผ่านอินเทอร์เน็ตสาธารณะ
- หลีกเลี่ยงการใช้งานธนาคารออนไลน์ผ่านอุปกรณ์ที่มีการดัดแปลง หรือแก้ไขระบบปฏิบัติการ เช่น การเจลเบรก (Jailbreak) หรือรูท (Root) เพราะมีความเสี่ยงสูงที่จะถูกขโมยข้อมูล
- เปลี่ยนรหัสผ่านบ่อยๆ และไม่ใช้รหัสผ่านที่ง่ายต่อการคาดเดา
- จำกัดดวงเงินในการทำธุรกรรมผ่านธนาคารออนไลน์ เพื่อลดความเสี่ยงในกรณีถูกมิจฉาชีพขโมยรหัสผ่าน
- ตรวจสอบรายการเคลื่อนไหวในบัญชีและการเข้าใช้ระบบธนาคารออนไลน์อยู่เสมอ

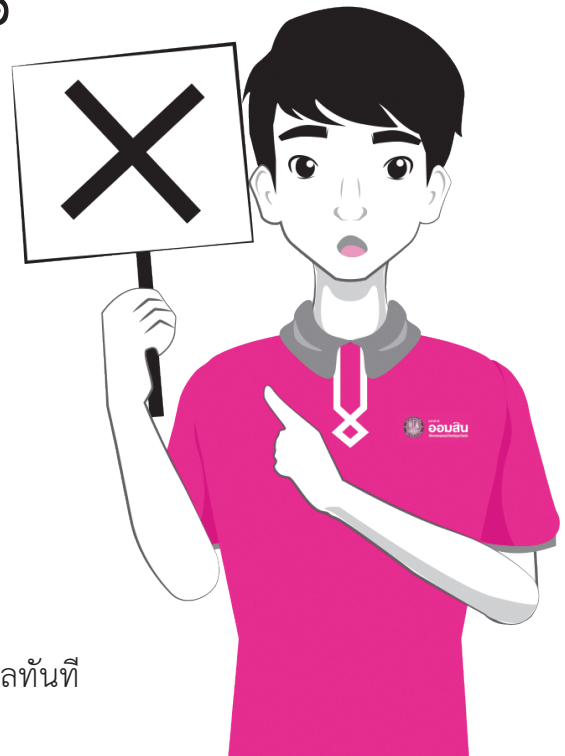
ทำอย่างไร... เมื่อกลายเป็นเหยื่อ

หากได้รับลิงค์ดาวน์โหลดโปรแกรมต้องสงสัย หรือเว็บไซต์ปลอม ให้แจ้งเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่เจ้าหน้าที่ธนาคาร หรือฝ่ายบริการลูกค้าของธนาคารทันที พร้อมทั้งขอคำปรึกษาเกี่ยวกับวิธีแก้ไขและการใช้งานที่ปลอดภัย

หากเงินถูกโอนออกจากบัญชีไปแล้ว ให้รวบรวมหลักฐานและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วติดต่อฝ่ายบริการลูกค้าของสถาบันการเงิน เพื่อระงับการโอนและถอนเงิน

หากพบเว็บไซต์ปลอมของสถาบันการเงิน ให้รีบแจ้งฝ่ายบริการลูกค้าของสถาบันการเงินเพื่อดำเนินการปิดเว็บไซต์ดังกล่าว

หากถูกแอบอ้างใช้บัญชีอีเมล ให้ติดต่อผู้ให้บริการอีเมลทันที เพื่อแจ้งเปลี่ยนรหัสผ่านหรือแจ้งปิดบัญชีนั้นๆ

รู้ทัน... กลวิธีปลอมแปลงบัตร

ขโมยข้อมูลผ่านเครื่องคัดลอกข้อมูล

เครื่องคัดลอกข้อมูลในแถบแม่เหล็ก (Skimmer) จะถูกติดตั้งไว้ที่ช่องสอดบัตรที่ตู้เอทีเอ็ม เพื่อขโมยข้อมูลที่เก็บอยู่ในแถบแม่เหล็ก และนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปผลิตบัตรปลอม พร้อมติดตั้งแป้นครอบตัวเลข หรือกล่องขนาดจิ๋วเพื่อบันทึกการกดรหัสผ่าน

เครื่องคัดลอกข้อมูลขนาดพกพา (Handheld Skimmer) มีจางาชีฟจะใช้มุกหลอกล่อขอบัตรอิเล็กทรอนิกส์จากเหยื่อ หรือใช้ช่วงเวลาที่ยื่นเปลอนำบัตรมารูดกับเครื่องขโมยข้อมูลขนาดพกพา พร้อมกับแอบดูรหัสความปลอดภัยด้านหลังบัตร

ปลอมเอกสารสมัครบัตร โดยใช้เอกสารส่วนตัวของเหยื่อ เช่น สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน แล้วนำไปสมัครบัตรเครดิต หรือนำไปแจ้งเปลี่ยนบัตร แล้วนำบัตรไปใช้ในนามของเหยื่อ

ขโมยข้อมูลจากใบบันทึกรายการ (ATM Slip) ที่ตกอยู่แถวตู้เอทีเอ็ม โดยเลือกใบบันทึกรายการที่มียอดเงินคงเหลือมากๆ เพื่อหาข้อมูลส่วนตัวของเหยื่อแล้วนำไปทำบัตรประจำตัวข้าราชการปลอม โดยใช้ชื่อของเหยื่อเป็นเจ้าของบัตรแต่ติดรูปภาพของมิจางาชีฟ จากนั้น นำบัตรดังกล่าวไปขอเปิดบัญชีเงินฝาก ทำบัตรเอทีเอ็มและเปิดใช้บริการธนาคารออนไลน์ในนามของเหยื่อ แล้วใช้ธนาคารออนไลน์เพื่อโอนเงินทั้งหมดของเหยื่อไปที่บัญชีเปิดใหม่แล้วใช้บัตรเอทีเอ็มถอนเงินออกไป

ข้อแนะนำ

- ▶ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ จะต้องใช้โดยเจ้าของบัตรเท่านั้น ไม่ควรให้ใครทำธุรกรรมแทน
- ▶ ไม่บอกรหัสบัตรเอทีเอ็ม บัตรเครดิต ข้อมูลส่วนตัว หรือข้อมูลทางการเงินแก่บุคคลอื่น
- ▶ เปลี่ยนรหัสนับถืออย่างน้อยทุก 3 เดือน โดยรหัสนับถือจะต้องเดายาก แต่ตัวเองต้องจำได้
- ▶ สังเกตตู้เอทีเอ็มว่ามีสิ่งแปลกปลอมติดอยู่ที่ช่องสอดบัตร แป้นกดตัวเลข และหลีกเลี่ยงการใช้บัตรกับตู้เอทีเอ็มที่ตั้งอยู่ในสถานที่เปลี่ยว
- ▶ อยู่ในระยะที่มองเห็นการทำรายการ เมื่อต้องใช้บัตรชำระค่าสินค้าและบริการที่ร้านค้า เพื่อป้องกันพนักงานนำบัตรไปรูดกับเครื่องขโมยข้อมูล
- ▶ ตรวจสอบใบบันทึกรายการทุกครั้ง และเก็บไว้เป็นหลักฐาน
- ▶ หากพบรายการถอนเงิน หรือโอนเงินผิดปกติ ควรแจ้งอายัดบัตรทันทีพร้อมตรวจสอบรายการและยอดเงินคงเหลือ
- ▶ หากถูกขโมยข้อมูลจากเครื่องขโมยข้อมูลในแถบแม่เหล็กที่ติดอยู่กับเครื่องเอทีเอ็มของธนาคาร ให้ทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วรีบติดต่อฝ่ายบริการลูกค้าของธนาคารเพื่ออายัดบัตร และขอทราบวิธีการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้ง รวบรวมหลักฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ใบบันทึกรายการ ตำแหน่งที่ตั้งเครื่องเอทีเอ็ม แล้วนำไปแจ้งความที่สถานีตำรวจ
- ▶ แจ้งเบาะแสแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อติดตามคนร้าย

สิทธิและหน้าที่ของผู้ใช้บริการทางการเงิน

ในยุคที่บริการหรือผลิตภัณฑ์ทางการเงินมีความหลากหลาย ซับซ้อน และเปลี่ยนแปลงไปตามการพัฒนาทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว สิทธิและหน้าที่ในฐานะผู้ให้บริการทางการเงิน จะช่วยให้คุณ
สามารถเลือกได้อย่างมั่นใจ ตรงกับความต้องการ ไม่เสียสิทธิที่พึงได้ คุณจะเป็นผู้ให้บริการทางการเงิน
ที่ทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสม และได้รับประโยชน์สูงสุด

สิทธิ... ที่พึงรักษา

ทุกครั้งที่ใช้บริการทางการเงิน คุณมีสิทธิขั้นพื้นฐาน 4 ข้อ ที่ควรได้รับการปฏิบัติ ดังนี้

สิทธิที่จะได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง เจ้าหน้าที่ต้องอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงิน และ
เงื่อนไขต่างๆ อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อให้คุณมีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจ

สิทธิที่จะเลือกใช้ผลิตภัณฑ์และบริการได้อย่างอิสระ หากเจ้าหน้าที่นำเสนอผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น
เสนอบัตรเครดิตพ่วงประกันอุบัติเหตุ เสนอประกันแบบสะสมทรัพย์แทนผลิตภัณฑ์เงินฝากประจำ แต่
คุณมีสิทธิที่จะตอบตกลง หรือปฏิเสธได้ เพราะคุณควรเลือกผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินที่ต้องการ
ใช้จริงๆ โดยคำนึงถึงความจำเป็น ประโยชน์ หรือความคุ้มค่าที่ได้รับ รวมถึงความสามารถในการ
รับภาระค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

สิทธิที่จะร้องเรียนเพื่อความเป็นธรรม หากเจ้าหน้าที่ให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ครบถ้วน บังคับให้ซื้อ
ผลิตภัณฑ์ทางการเงิน เช่น เมื่อเปิดบัญชีเงินฝากต้องทำบัตรเอทีเอ็มหรือบัตรเดบิตด้วย รวมไปถึง
การปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสมอื่นๆ เช่น ทวงหนี้โดยใช้วาจาข่มขู่ คัดดอกเบี้ยยผิด คุณสามารถติดต่อไปยัง
คอลเซ็นเตอร์ของสถาบันการเงิน เพื่อร้องเรียนหรือแจ้งปัญหาที่พบ แต่หากไม่ได้รับการแก้ไข หรือ
ไม่ได้รับความเป็นธรรม สามารถขอคำปรึกษา หรือร้องเรียนได้ที่ **ศูนย์คุ้มครองผู้ให้บริการทางการเงิน**
(ศคง.) โทร. 1213

สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาค่าชดเชยหากเกิดความเสียหาย คุณจะได้รับค่าชดเชยความเสียหาย
หากเป็นความบกพร่องของสถาบันการเงิน เช่น ถูกเจ้าหน้าที่ขโมยเงินจากบัญชีเงินฝาก ระบบไม่ตัดเงิน
จากบัญชีของคุณทำให้มีหนี้ค้างชำระ

หน้าที่... ที่ควรปฏิบัติ

นอกจากสิทธิที่พึงรักษาแล้ว คุณก็ยังมีหน้าที่ที่ควรรับผิดชอบด้วยเช่นกัน ซึ่งหน้าที่ที่ควรปฏิบัติในฐานะผู้ใช้บริการทางการเงิน มีดังนี้

การวางแผนการเงิน จะช่วยให้คุณรู้ฐานะทางการเงินของตนเองและจัดการกับรายรับ - รายจ่ายได้อย่างเหมาะสม รู้ว่าควรออมเงินเท่าใดและใช้จ่ายอย่างไร หากต้องกู้เงินก็จะสามารถกำหนดวงเงินที่เหมาะสมกับรายได้และความสามารถในการชำระหนี้ได้

ติดตามข้อมูลข่าวสารทางการเงินอย่างสม่ำเสมอ ควรศึกษาและเรียนรู้บริการทางการเงินรูปแบบใหม่ ๆ ที่มาพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอันทันสมัย เพื่อการตัดสินใจที่ตรงกับความต้องการอย่างแท้จริง รู้เท่าทันโฆษณา และไม่ตกเป็นเหยื่อของเหล่ามิจฉาชีพ

เข้าใจรายละเอียดและเปรียบเทียบข้อมูลก่อนเลือกใช้ ควรอ่านรายละเอียดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ต้องการใช้บริการให้เข้าใจ และหาข้อมูลหลายๆ แห่ง แล้วนำมาเปรียบเทียบเงื่อนไขที่รับได้ และเหมาะกับคุณมากที่สุด ที่สำคัญคือ อย่าเซ็นชื่อลงในใบสมัครใช้บริการใดๆ โดยไม่ได้อ่าน หรือไม่เข้าใจเงื่อนไขในสัญญาเด็ดขาด หากสงสัยต้องสอบถามเจ้าหน้าที่ทันที

ตรวจทานความถูกต้องของธุรกรรมทางการเงินทุกครั้ง ควรตรวจสอบรายละเอียดและความถูกต้องทุกครั้งที่ทำธุรกรรมทางการเงิน เช่น ชื่อบัญชี เลขที่บัญชี จำนวนเงิน หรือตรวจสอบใบสรุปยอดการใช้จ่ายบัตรเครดิตเทียบกับใบรายการขายสินค้า (Sales Slip) ถ้าพบว่าไม่ถูกต้อง ให้รีบติดต่อไปยังสถาบันการเงินทันที

เมื่อเป็นหนี้ต้องชำระหนี้ ก่อนจะก่อหนี้ ควรเข้าใจกฎเหล็กของลูกหนี้ 2 ข้อ คือ ก่อหนี้เท่าที่จำเป็น และจ่ายไหว และ เป็นหนี้ต้องจ่าย เพราะการก่อหนี้เกินตัวจนจ่ายไม่ไหว นอกจากดอกเบี้ยจะพอกพูนแล้ว ยังเสียประวัติเครดิต ซึ่งมีผลต่อการขอสินเชื่อในอนาคตด้วย รวมถึงอาจถูกฟ้องร้องดำเนินคดีได้ แต่หากชำระหนี้ไม่ไหวควรปรึกษาเจ้าหน้าที่เพื่อหาทางแก้ไขร่วมกัน

กิจกรรม : จัดบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่าย

วันที่ 1 พ.ค.

รายการ

ขายของได้เงิน 800 บาท
ให้ลูกไปโรงเรียน 40 บาท
จ่ายค่ากับข้าว 150 บาท

วันที่ 8 พ.ค.

รายการ

ขายผักได้เงิน 400 บาท
ซื้อสลากออมสิน 200 บาท
ค่าบุหรี 20 บาท
เติมน้ำมัน 100 บาท

วันที่ 15 พ.ค.

รายการ

รับจ้างทั่วไป 300 บาท
ค่าข้าวผัด 30 บาท
ซื้อหอย 200 บาท
ค่าเหล้า 50 บาท

วัน/เดือน/ปี	รายการ	รายรับ (บาท)	รายจ่าย (บาท)	คงเหลือ (บาท) รายรับ-รายจ่าย	รายการ	
					รายจ่าย ที่ไม่จำเป็น	เงินออม
1 พ.ค.	ขายของได้เงิน					
	ให้ลูกไปโรงเรียน					
	จ่ายค่ากับข้าว					
8 พ.ค.	ขายผักได้เงิน					
	ซื้อสลากออมสิน					
	ค่าบุหรี					
	เติมน้ำมัน					
15 พ.ค.	รับจ้างทั่วไป					
	ค่าข้าวผัด					
	ซื้อหอย					
	ค่าเหล้า					
	รวมเงิน					

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศ ให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอก และภายใน ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่ง ในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอก ได้เป็นอย่างดี

*ประมวลและกลั่นกรอง จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

ที่มา : หนังสือวิฤตเศรษฐกิจ 2540 กับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
โดย : ดร.ปริญานุษ ธรรมปิยา ศูนย์สถานศึกษาพอเพียง มูลนิธิยุวสถิรคุณ

“...เศรษฐกิจพอเพียงเป็นเสมือนรากฐานของชีวิต

รากฐานความมั่นคงของแผ่นดิน

เปรียบเสมือนเสาเข็มที่ถูกตอกรองรับบ้านเรือนตัวอาคารไว้นั่นเอง

สิ่งก่อสร้างจะมั่นคงได้ก็อยู่ที่เสาเข็ม

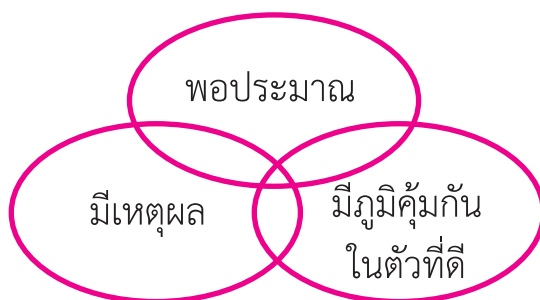
แต่คนส่วนมากมองไม่เห็นเสาเข็ม และลืมเสาเข็มเสียด้วยซ้ำไป...”

พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

จากวารสารชัยพัฒนา ประจำเดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๔๒

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทางสายกลาง

ความรู้
รอบรู้ รอบคอบ ระมัดระวัง

คุณธรรม
ซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน สติปัญญา แบ่งปัน

นำไปสู่

สมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

วัตถุ/สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข สมดุล 4 มิติ

5

หลักการของความพอเพียง

ความพอเพียง (Sufficiency) หรือการจัดการอย่างพอเพียง จะต้องประกอบด้วย 3 หลักการ พร้อมๆ กันอย่างเป็นองค์รวม กล่าวคือ กิจกรรมใดๆ ที่ขาดคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งไป ไม่สามารถเรียกได้ว่า มีความพอเพียง หรือมีการจัดการอย่างพอเพียง หลักการ 3 ข้อ ประกอบด้วย

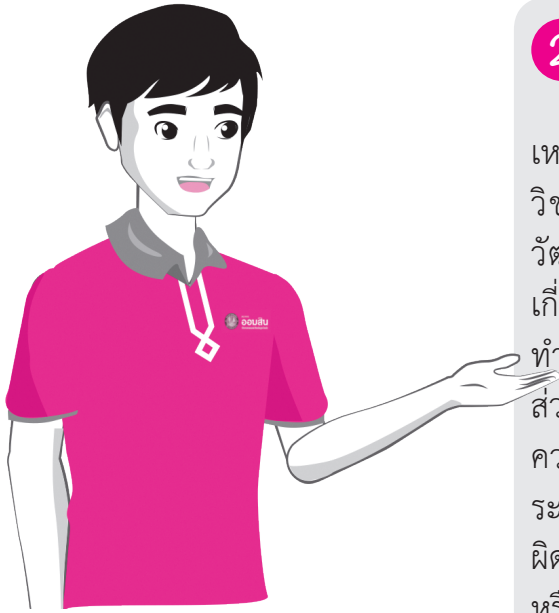
1. ความพอประมาณ กับศักยภาพของตนเอง และสถานะแวดล้อมตามความเป็นจริง
2. ความมีเหตุผล บนพื้นฐานความถูกต้อง และ
3. การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือ ไม่ประมาทในการดำเนินชีวิต ที่ต้องประสบกับความเปลี่ยนแปลงต่างๆ ตลอดเวลา

เราสามารถนำหลักการ 3 ข้อนี้ ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจและการกระทำ ดังนี้

1 ความพอประมาณ

หมายถึง การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่เป็นทุนเดิมของตนเองหรือภายในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ก่อนที่จะแสวงหาทรัพยากร แหล่งทุน วัตถุดิบ หรือสิ่งของ บริการต่างๆ จากภายนอก จึงจะเป็นการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสม พอควร กับสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ภูมิสังคม เป็นการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาจากภายใน โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับท้องถิ่นชุมชนก่อน แล้วจึงค่อยขยาย เชื่อมโยงกับภายนอกอย่างเป็นขั้นตอนตามความจำเป็น

ทั้งนี้ การใช้ทรัพยากรนั้น ต้องคำนึงถึงความจำเป็น สถานะของตนเอง สถานการณ์แวดล้อมต่างๆ ว่าเหมาะสมหรือไม่ โดยรักษาระดับของความพอประมาณ ไม่มากเกินไปเกินศักยภาพ และก็ต้องไม่น้อยเกินไปจนขาดแคลน หรือไม่เพียงพอที่จะดำเนินการให้เกิดประโยชน์ได้ โดยการใช้อย่างมียั้งคิด รู้คุณค่า ดูแลรักษา พัฒนาต่อยอด ให้เพิ่มพูนและดียิ่งๆ ขึ้น ซึ่งการจะตัดสินใจว่าอยู่ในระดับพอประมาณนี้ จำเป็นต้องคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่ และจำเป็นต้องใช้ทั้ง 4 ด้านตามที่กล่าวข้างต้น โดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ ในการวางแผน และตัดสินใจ และต้องอยู่บนพื้นฐานของคุณธรรมด้วย เช่น ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น ไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน และไม่ทำลายธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานความซื่อสัตย์สุจริต เป็นต้น

2 ความมีเหตุผล

หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่างๆ อย่างมีเหตุผล บนพื้นฐานของความถูกต้อง ความเป็นจริง ตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม ค่านิยม ที่ดีงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ ทั้งในระยะสั้น ระยะยาว ทั้งต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและส่วนรวม อย่างรอบคอบ การคิดพิจารณาแยกแยะให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของเหตุปัจจัยต่างๆ อย่างต่อเนื่อง อย่างเป็นระบบ จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีข้อผิดพลาดน้อย และเช่นเดียวกัน การที่จะวางแผน ดำเนินการ หรือจะทำอะไรอย่างสมเหตุสมผลได้นั้น ต้องอาศัยความรู้รอบรู้ มีความขยันหมั่นเพียร ความอดทน ที่จะจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องอย่างสม่ำเสมอ มีความรอบคอบในการคิด พิจารณา ตัดสินใจ โดยใช้สติ ปัญญา ด้วยความตั้งมั่นของจิตที่มีคุณภาพในทางที่ถูกที่ควร

3 การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่ทันที่ กล่าวโดยย่อคือ การที่เห็นว่าทุกอย่างไม่แน่นอน ความเป็นไปได้ที่จะแปรปรวน ผันผวน เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ฉะนั้นการที่จะทำอะไรก็ตามต้องไม่เสี่ยง ไม่ประมาท คิดถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น และเตรียมตนเองและผู้ที่เกี่ยวข้องให้มีภูมิคุ้มกันที่จะคุ้มกันตัวเองได้ เตรียมวิธีการทำงานในรูปแบบต่างๆ ให้พร้อมที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ จะได้สามารถดำเนินการกิจต่อไปได้โดยไม่ชุลกชุลก หรือต้องหยุดชะงักกลางคัน และนำมาซึ่งความต่อเนื่องของการพัฒนาในระยะยาว

ทั้งสามองค์ประกอบดังกล่าว คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีนั้น ความเป็นองค์รวมที่เกี่ยวข้องกัน ไม่สามารถแยกจากกันได้ เช่น การตัดสินใจในระดับของความพอประมาณนั้น ต้องตั้งอยู่บนเหตุผลที่ถูกต้องตามความเป็นจริง และการต้องเผื่อเหลือเผื่อขาดเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้วยในขณะเดียวกัน จึงจะเป็นความพอประมาณที่พอเพียงเป็นต้น

6

เงื่อนไขพื้นฐานในการจัดการอย่างพอเพียง

เงื่อนไขสำคัญที่เป็นพื้นฐานในการจัดการอย่างพอเพียง คือ การมีคุณธรรม ก้าวกับความรู

คำนิยาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่พระราชทานมาเมื่อปี 2542 นั้น ได้ให้ข้อคิดที่สำคัญถึงเงื่อนไขหลักที่จะช่วยทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปอย่างพอเพียง นั่นคือ จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ของคน เป็นพื้นฐานที่สำคัญในการที่จะทำให้สามารถวางแผนหรือปฏิบัติการอย่างพอเพียงได้ กล่าวคือ หากขาดเสียซึ่งคุณธรรมเป็นพื้นฐานของจิตใจ และขาดการใช้ความรู้รอบคอบ ระมัดระวังแล้ว การตัดสินใจและการกระทำต่างๆ ก็จะไม่สามารถเป็นไปอย่างพอเพียงได้

➔ เงื่อนไขความรู้

ประกอบด้วยการฝึกตนให้มีความ **รอบรู้** เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความ **รอบคอบ** และความ **ระมัดระวัง** ที่จะนำความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและในขั้นปฏิบัติ ความรู้ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินใจอย่างถูกต้องและเป็นประโยชน์ จึงต้องมีการแสวงหาความรู้ เพิ่มพูนความรู้ จัดการความรู้ ต่อยอดความรู้ อยู่ตลอดเวลา ให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในโลก

➔ เงื่อนไขความคุณธรรม

ที่จะต้อง **เสริมสร้างให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ** ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือ การตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ หรือแนวทางการดำเนินชีวิต คือ มีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ทั้งนี้ มีกลุ่มเป้าหมายที่เน้นเป็นพิเศษในการเสริมสร้างเงื่อนไข 2 ด้านข้างต้น คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกๆ ระดับ เนื่องจากการกระทำใดๆ ของคนกลุ่มนี้สามารถก่อให้เกิดผลกระทบในสังคมวงกว้างได้

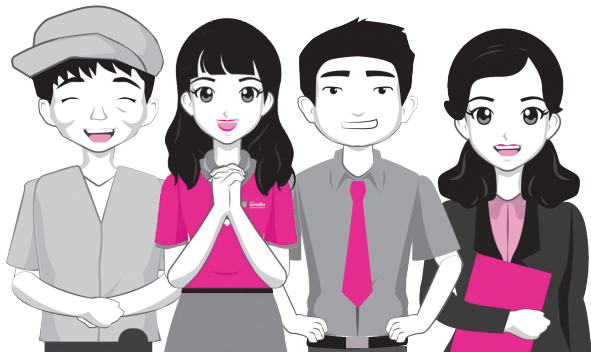
7

เป้าหมายและผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

แนวทางปฏิบัติในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการดำเนินชีวิต คือ การทำให้เกิดทั้งแนวทางพัฒนา และผลของการพัฒนาที่สมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือ **การพัฒนาที่สมดุล** และ **การพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง** ในทุกด้าน ทั้งด้านวัตถุหรือเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยมุ่งผลทั้งในระยะสั้นและระยะยาวให้รอดพ้นจากภัยและวิกฤตในแต่ละช่วงเวลา เพื่อความมั่นคง และความยั่งยืนของการพัฒนา

ความพอเพียงจึงเป็นทั้งวิธีการในการบริหารจัดการกระบวนการ ที่คำนึงถึงความพอประมาณอย่าง เป็นเหตุเป็นผล เพื่อให้เกิดความสมดุล ทั้งในระหว่างกระบวนการและผลที่เกิดขึ้น และเป็นการบริหารจัดการที่คำนึงถึงการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมกับ สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

สิ่งที่สำคัญอย่างมากเกี่ยวกับเป้าหมายของความสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ตามคำนิยาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือการพัฒนาในแต่ละขั้นต่อนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบของการ พัฒนาใน 4 ด้าน ได้แก่ **วัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม** และ **วัฒนธรรม** อย่างเป็นองค์รวม คือไม่แยกส่วน แต่เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผลทั้ง 4 มิติ ซึ่งเป็นทั้งปัจจัยที่ใช้ในการดำเนินชีวิต กระบวนการ ผลิตและการบริการ และในขณะเดียวกันก็เป็นปัจจัยที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนา ในคราวเดียวกันจาก มุมมองของการพัฒนาในภาพรวม

8

คุณธรรม จริยธรรม ตามคำพ่อสอน

“.....การจะทำงานให้สัมฤทธิ์ผลที่พึงปรารถนา คือให้เป็นประโยชน์และเป็นธรรมด้วย นั้น จะอาศัยความรู้แต่เพียงอย่างเดียวมิได้ จำเป็นต้องอาศัยความสุจริต ความบริสุทธิ์ใจ และความถูกต้องเป็นธรรม ประกอบด้วย เพราะเหตุว่าความรู้นั้น เสมือนเครื่องยนต์ที่ทำให้ ยวดยานเคลื่อนที่ไปได้ประการเดียว ส่วนคุณธรรมดังกล่าวแล้ว เป็นเสมือนหนึ่งพวงมาลัย หรือหางเสือ ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำทางให้ยวดยานดำเนินไปถูกทางด้วยความสวัสดิ คือ ปลอดภัย บรรลุจุดประสงค์..”

พระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในพระราชพิธีบวงสรวง สมเด็จพระมหากษัตริยาธิราช ณ ท้องสนามหลวง เมื่อวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕

การทำงานไม่ว่าจะทำอาชีพอะไรก็ตาม คุณธรรม จริยธรรมคือสิ่งสำคัญที่ควรปฏิบัติเสมือนนั้นคือการทำคุณงามความดี ซื่อสัตย์สุจริต แยกสิ่งถูกจากผิด ดีจากเลว เช่น เจ้าของร้านขายของที่เอารัดเอาเปรียบ หลอกหลวง ฉ้อโกง ไม่ซื่อสัตย์ต่อลูกค้า แม้เงินที่ได้มาจะมากมายเพียงใดแต่สิ่งที่เขาได้ทำไปนั้น ทำให้เขาขาดความเชื่อถือต่อลูกค้าไม่มีใครมาอุดหนุนและใช้บริการ หรือการทำผิดกฎหมายเพื่อผลประโยชน์เล็กๆ น้อยๆ เพื่อแลกมาซึ่งโอกาสที่ตนเองจะต้องติดคุกหมอดอนาคตเพียงเพราะผลกำไรที่น้อยนิดและไม่ยั่งยืน

คุณธรรม จริยธรรมจึงเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับความสำเร็จในชีวิต จงประพฤติปฏิบัติภายในกรอบของ ความดีและความถูกต้อง มีวินัยต่อตนเอง และทำอย่างสม่ำเสมอ ถึงแม้ความสำเร็จอาจล่าช้าไปบ้าง แต่สิ่งที่ได้จากคุณงามความดีที่เราทำไว้นั้น คือความสำเร็จที่ยั่งยืนและจะติดตัวเราไปตลอดกาล

การใช้ชีวิตตามคำสอนของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในเรื่องของเศรษฐกิจพอเพียงนั้น จำต้องดำเนินไปด้วยความพอดี รู้และเข้าใจถึงความต้องการที่พอดีโดยมุ่งหวังผลสำเร็จในความเป็นไปได้ในพื้นฐานและกำลังของตนเอง ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตล้วนเป็นเรื่องธรรมดาที่ต้องเกิดไม่ว่าจะเป็นปัญหาจากปัจจัยพื้นฐานเช่น เรื่องของสุขภาพ ธุรกิจ ครอบครัว หรือแม้กระทั่งเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ที่เข้ามาทรมานใจ トラบใดที่เรายังไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาภายนอกและกิเลสภายในจิตใจ เราปฏิบัติตนบนพื้นฐานแห่งความพอดี ปัญหาต่างๆ ก็จะหมดไป

9

กลเม็ดเคล็ดลับขายสินค้า/การบริการ อย่างไรให้เกิดรายได้เพิ่ม

ขาย คือ กิจกรรมหรือหน้าที่หนึ่งของการตลาด อันเป็นหน้าที่ ที่จะทำให้สินค้าและบริการ มีการเคลื่อนย้ายจากผู้ผลิตไปยังผู้บริโภคหรือลูกค้า

แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับการขายสินค้าและบริการ

> **ลูกค้าโดยทั่วไปจะไม่ซื้อสินค้า** ผู้ขายจะต้องกระตุ้นให้มีความต้องการในการซื้อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ
 > **ลูกค้า ต้องได้รับการจูงใจอย่างต่อเนื่องเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ**
 > **ลูกค้า คือ ผู้ที่จะรับฟังข้อเสนอแนะ คำแนะนำจากผู้ขาย** แล้วจึงเกิดการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการนั้น ซึ่งลูกค้าแต่ละคนจะมีความต้องการที่แตกต่างกันไป เพราะฉะนั้นเราต้องรู้จักคำว่า **ให้ก่อนคำว่าขาย** ต้อง**ให้** ให้เป็น ได้แก่...

- **ให้... คำแนะนำ**
- **ให้... ข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า**
- **ให้... ความสะดวกสบาย**
- **ให้... การบริการ**
- **ให้... เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง**
- **ให้... อภิสัทธ**
- **ให้... ส่วนลดพิเศษ**
- **ให้... ทดลองใช้**
- **ให้... ผลตอบแทนที่คุ้มค่า**
- **ให้... สินค้าที่มีคุณภาพดี**
- **ให้... ความรู้เกี่ยวกับสินค้าและบริการ**
- **ให้... รายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า**
- **ให้... โอกาสลูกค้าตัดสินใจ**
- **ให้... ความเป็นเพื่อนที่ดี**
- **ให้... คำปรึกษาแนะนำ**
- **ให้... ประโยชน์ที่ลูกค้าจะได้รับ**
- **ให้... ความสำคัญกับลูกค้า**
- **ให้... เวลากับลูกค้า**
- **ให้... ลูกค้าคิดว่า เราคือคนที่เอาสิ่งดีๆ มาให้ และช่วยแก้ไขปัญหาให้กับลูกค้าได้**
- **ให้... ลูกค้าเห็นว่า เราคือส่วนหนึ่งของความสำเร็จ**
- **ให้... ความเป็นกันเอง สร้างความสนิทสนมกับลูกค้า**
- **ให้... ความช่วยเหลือลูกค้า**

“ให้” จึงเป็นคำที่คุณต้องให้ความสำคัญ และสร้างให้เกิดขึ้นเข้าไปในสายเลือดที่ต้องรู้จักการให้ก่อนการขาย

“ให้” ถ้าเราไม่เคยเป็นผู้ให้ เราก็จะไม่มีทางรู้เลยว่า ความสุขที่เกิดขึ้นในหัวใจของผู้ให้... นั้นเป็นอย่างไร? ลองดู... ลองเปลี่ยนจากการรับ มาเป็นการให้

ให้... อย่างเต็มกำลัง

ให้... อย่างเต็มหัวใจ

ให้... อย่างต่อเนื่อง

แล้ววันหนึ่งเมื่อเราดูใจของเราเอง เราจะรู้ว่า สายใยแห่งการให้ที่ดีต่อเนื่อง และไร้เงื่อนไข ได้ก่อตัวขึ้นเป็นกระแสแห่งความดีเชื่อมสายกัน เป็นพลังบริสุทธิ์เต็มหัวใจ แล้ววันนั้น เราจะรู้ซึ่งถึงคำว่า **“ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก”** และการให้ คือ **“ต้นทางแห่งความสุข”** ที่เราไม่เคยเข้าใจมาก่อน **ให้ ให้ ให้**

๑ ลูกค้า.....

ตามความหมายของ มหาตมะคานธี ลูกค้า คือ บุคคลที่สำคัญที่สุดที่มาเยือนเราในสถานที่นี้ เขามีได้มาพึ่งเรา เราต่างหากที่จำเป็นต้องพึ่งเขา เขามีได้มาขัดจังหวะการทำงานของเรา หากแต่การรับใช้เขา คือ วัตถุประสงค์ของงานของเรา เขามีใช่บุคคลภายนอก เขาเป็นส่วนหนึ่งของธุรกิจนั้นทีเดียว ในการรับใช้เขา เรามิได้ช่วยเหลืออะไรเขาเลย เขาเป็นฝ่ายช่วยเหลือเรา โดยให้โอกาสแก่เรา ที่จะได้รับใช้เขา

ความต้องการ และความคาดหวังของลูกค้า

1. ความต้องการความเป็นมิตร เช่น ยิ้ม ทักทาย
2. ต้องการความสะดวก เช่น ไม่ต้องรอนาน ได้บริการที่รวดเร็ว
3. ต้องการความสบาย เช่น สภาพแวดล้อมดี สถานที่ไม่แออัด บรรยากาศดี
4. ต้องการความถูกต้อง
5. ต้องการความมีอัธยาศัย เช่น ความจริงใจ ความเป็นกันเอง

ความต้องการขั้นพื้นฐานของลูกค้าโดยทั่วไป

- ชอบหรืออยากได้
 - ของฟรี
 - ของแถม
 - ราคาถูก
 - จำนวนมาก
 - และมีคุณภาพดี
- อยากได้โดยเป็นคนพิเศษ เช่น เป็นลูกค้าวิไอพี มีสิทธิลดคิ
- ความสะดวกสบาย
- ซื้อหรือมีความต้องการตามกัน เข้าทำนองที่เรียกว่าซื้อตามผู้นำ
- ได้รับการต้อนรับ ด้วยความจริงใจ และได้รับเกียรติ
- ขั้นตอนการซื้อไม่ยุ่งยาก
- ต้องจำชื่อ และรายละเอียดของลูกค้าให้แม่น
- ให้ในสิ่งที่ดีกว่าคนอื่น
- ต้องการข่าวสารข้อมูลที่ดี เข้าใจง่าย และทันเวลา
- ต้องการชักถาม มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และแสดงการระบายความอัดอั้นของตน

ทัศนคติการมองลูกค้าในทางที่ดีได้แก่

ลูกค้าคือ...

- เป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดเมื่อเข้ามาในองค์กร ไม่ว่าจะเข้ามาด้วยตนเอง ทางจดหมาย ทางโทรศัพท์ หรือกรณีไปถึงบ้านของลูกค้า
- ผู้ปรารถนาในการรับคำแนะนำสินค้าจากเรา
- ไม่ควรคิดทางลบว่าลูกค้าต้องมาพึ่งพาอาศัยเรา
- เขาเป็นส่วนหนึ่งในงานของเรา มิใช่ผู้มารบกวนเรา
- ลูกค้า คือ เป้าหมาย และเป็นผู้ช่วยให้เราประสบความสำเร็จในธุรกิจ
- มิใช่วัตถุ หรือสิ่งของ เป็นมนุษย์ที่มีเลือดเนื้อ อารมณ์ และความรู้สึก เช่นเดียวกับเรา
- มิใช่บุคคลที่เราจะทะเลาะทู่เถียงเพื่อจะเอาชนะ
- มิใช่ตรีช่วยเรา ให้โอกาสเรา
- ไม่ว่าจะเขาจะเป็นอย่างไร แต่เขาเหล่านั้นเป็นผู้มีศักดิ์ และให้เรามีโอกาส
- ลูกค้าจะคิดอยู่เสมอว่าจะได้ในสิ่งที่ดี มีคุณภาพ และตรงกับความต้องการ

พฤติกรรมที่จะตอบสนองให้ลูกค้า ได้แก่

- ความสุภาพ
- ความนุ่มนวล
- การยอมรับ
- การตื่นตัวในการเอาใจใส่
- ความมีอัธยาศัย
- ความเป็นมิตร
- ความจริงใจ

คุณจะไม่รู้ความต้องการของลูกค้าได้อย่างไร

- ด้วยเทคนิคที่ควรจำ 4 ส ได้แก่

ส สอบถาม เพื่อให้รู้ความต้องการของลูกค้าโดยตรงว่าต้องการอะไร?

ส สดับ รับฟัง คำพูด คำบอกเล่า คำกล่าว จากปากลูกค้า เพื่อให้ทราบถึงปัญหา และความต้องการของลูกค้า

ส สสถิติ เก็บรวบรวมข้อมูลจากอดีตที่ได้รวบรวมและประมวลข้อมูลออกมาเป็นสถิติ

ส สังเกต ดู สังเกตอาการปฏิกิริยา พฤติกรรม ภาษาท่าทาง อิริยาบถต่างๆ ของลูกค้าว่าลูกค้าต้องการอะไร?

ขาย ในทัศนคติต่างๆ

- ขาย...การทำให้คนอื่นได้ในสิ่งที่ต้องการ
- ขาย...การทำให้คนอื่นพอใจ
- ขาย...การทำให้คนอื่นชื่นชอบ
- ขาย...การทำให้คนอื่นประทับใจ
- ขาย...ให้ในสิ่งที่ดี และมีประโยชน์
- ขาย...สนองตอบความต้องการ
- ขาย...ให้ในสิ่งที่ยังขาดอยู่

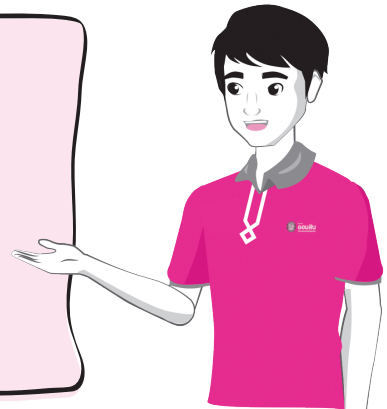

พอสสรุป “ขาย” ได้ว่า

ขายเป็นกระบวนการของการปฏิบัติตนเพื่อผู้อื่นหรือลูกค้า ดังนั้น จึงต้องมีความสามารถที่จะอำนวยความสะดวก และทำตนเพื่อผู้อื่นอย่างมีความรับผิดชอบ และมีความสุข

โดยปกติคนเรานั้น...ชอบที่จะใช้บริการหรือซื้อจากผู้อื่น หรือให้ผู้อื่นมาบริการขาย มาปรนเปรอปรนนิบัติ รับผิดชอบมากกว่าที่จะไปให้บริการหรือขายคนอื่น รับผิดชอบอื่น ซึ่งนั่นเป็นธรรมชาติของมนุษย์เราส่วนใหญ่ชอบที่จะให้ใครต่อใครมาเอาอกเอาใจใส่ตน มากกว่าที่จะไปคอยเอาอกเอาใจคนอื่น ดังนั้น คุณจึงต้องรู้จักฝึกจิตใจ และทัศนคติในการเป็น “ผู้ให้” รวมทั้งมียุทธวิธีในการรองรับ

“ขอให้คิดว่า เราจะทำอะไรให้แก่ลูกค้าบ้าง
อย่าคิดเพียงว่า เราจะได้อะไรจากเขา
เพียงแค่ว่าเรา จะให้ หรือ ได้ให้
เราก็มีความสุขแล้ว”

ลูกค้าโดยทั่วไปมักจะคิดก่อนเสมอว่ามาหลอกมากกว่า นักขายน้อยคนนักที่จะเข้าใจ การขายที่แท้จริง เพราะส่วนใหญ่จะคิดเพียงให้ขายได้หรือสักแต่ให้ได้ขาย... ดังนั้น...คุณต้องสร้างความเชื่อมั่นมั่นใจว่าเรากำลังให้ประโยชน์ที่ดี นำสิ่งที่ดีมาให้เขา แล้วเราจะทำให้การขายเป็นงานง่ายๆ คิดจะขายอะไรก็ขายได้ไม่น่าห่วง

คุณต้องเข้าใจถึงใจว่า ลูกค้าต้องการอะไร? แล้วช่วยให้เขาได้สนใจในสิ่งที่เขาต้องการ งานขายก็ง่ายๆ แค่นี้แหละ

“การขายเป็นอาชีพที่ง่ายที่สุด ถ้าคุณทำอย่างจริงจัง แต่จะเป็นอาชีพที่ยากที่สุด ถ้าคุณทำ มันแค่ผ่านไปวันๆ สักแต่ว่าขาย ไร้จิตวิญญาณ”

10

สุขอนามัยในการประกอบอาชีพ

สุขอนามัย หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลสุขภาพอนามัยของผู้ประกอบอาชีพ ทั้งหมด เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและส่งเสริมสุขภาพอนามัย รวมถึงการดำรงคงไว้ซึ่งสภาพร่างกาย และจิตใจที่สมบูรณ์ของผู้ประกอบอาชีพทุกอาชีพ

๑ สิ่งแวดล้อมในการประกอบอาชีพ แบ่งได้เป็น 4 ประเภท

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ อุณหภูมิ แสง สี เสียง ความดันอากาศ ความสั่นสะเทือน
2. สิ่งแวดล้อมทางเคมี ได้แก่ สารเคมี ฝุ่น ไอระเหย ละออง ควัน ก๊าซ ตัวทำละลาย
3. สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ ได้แก่ เชื้อโรค สัตว์ ฝุ่น พืช
4. สิ่งแวดล้อมทางจิตวิทยาและสังคมกายภาพ ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ค่าตอบแทน ลักษณะงานเวลาการทำงาน

สิ่งคุกคามสุขภาพอนามัยทางกายภาพ

1. **อุณหภูมิ (Temperature)** เป็นสิ่งสำคัญในการตั้งค่านิ่งถึงเป็นอันดับแรก เพราะมีผลในการทำงาน เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของสิ่งแวดล้อมร่างกายจะมีการปรับตัวให้อยู่ในสภาวะสมดุล ถ้าร่างกายไม่สามารถปรับตัวได้ ก็จะทำให้เกิดอาการผิดปกติ เช่น เป็นลม อ่อนเพลีย เป็นตะคริว
2. **แสง (Light)** ระดับของแสงมีความสำคัญสำหรับงานที่ทำ แสงสว่างที่จ้าเกินไปก่อให้เกิดผลกระทบต่อการมองเห็น อาจทำให้เกิดอาการตาลาย ปวดศีรษะ หากแสงน้อยเกินไปทำให้เกิดอาการเมื่อยล้าต่อตา อาจทำให้เกิดอุบัติเหตุ และเกิดความผิดพลาดในการทำงานได้
3. **เสียง (Noise)** เสียงที่มีความดังเกิน 90 เดซิเบล จะก่อให้เกิดอันตรายต่อระบบการได้ยิน เช่น หูอื้อ หูหนวก เครียด โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง
4. **ความดันบรรยากาศ (Atmospheric)** ความดันบรรยากาศสูง จะพบในผู้ที่ทำงานใต้น้ำ อาจเกิดฟองของก๊าซไนโตรเจนเข้าไปในกระแสเลือด เกิดการเป็นตะคริว บางรายเข้าไปอุดเส้นในสมองทำให้เสียชีวิตได้ จะพบในผู้ที่ทำงานในที่สูง บนเครื่องบิน บนภูเขา ทำให้เกิดอาการเวียนศีรษะ อ่อนเพลีย เนื่องจากระดับออกซิเจนที่ไปเลี้ยงสมองลดลง
5. **รังสี (Radiation)** รังสีที่มีอันตรายต่อมนุษย์ เช่น กัมมันตภาพรังสี รังสีอุลตราไวโอเล็ต ซึ่งถ้าได้รับนาน ๆ จะเกิดการทำลายของเนื้อเยื่อ

นวัตกรรมทางการเงิน (Financial Innovation)

หมายถึง เครื่องมือทางการเงินชนิดใหม่ๆ ที่ถูกประดิษฐ์คิดค้นขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้บริการทางการเงินโดยนำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ สร้างประสบการณ์เกี่ยวกับนวัตกรรม การชำระเงินในประเทศไทย ตามแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินของไทยให้ก้าวสู่การชำระเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (National e-payment) สอดคล้องกับการใช้เทคโนโลยีโดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต และโทรศัพท์มือถือที่ขยายวงกว้างขึ้น เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจโดยรวม คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผน ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานระบบการชำระเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ และมอบหมาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ฯ นี้ ซึ่งกำหนดให้ดำเนินการโครงการสำคัญคู่ขนาน กันไปในห้วงเวลาเดียวกันทั้งสิ้น 4 โครงการ ได้แก่ (1) บริการโอนเงินและรับโอนเงินพร้อมเพย์(PromptPay) (2) การขยายการใช้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ (3) ระบบภาษีและเอกสารธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (4) โครงการ e-Payment ภาครัฐ

ธนาคารออมสิน มีนวัตกรรมทางการเงินที่สะดวก รวดเร็วและปลอดภัยพร้อมให้บริการแล้ว

1. การฝากเงิน ผ่านเครื่องฝากเงิน อัตโนมัติ Cash Deposit Machine (CDM) รวมถึงการถอนเงินผ่าน เครื่อง Automatic Teller Machine(ATM) ช่วยประหยัด เวลา ในการรอใช้บริการทำธุรกรรม ผ่านเคาน์เตอร์สาขา

นอกจากนี้บัตรอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคาร ยังเป็น แบบ Chip Card โดยมีข้อดี ดังนี้

รู้ก่อนเปลี่ยน !!

บัตร "ชิปการ์ด" ดีกว่าแบบแม่เหล็กอย่างไร ?

 <p>ปลอดภัยมากขึ้น</p>	 <p>ไม่ต้องถือบัตรหลายใบ</p>	 <p>รองรับนวัตกรรม การชำระเงินใหม่ๆ</p>
 <p>ยกระดับสู่การชำระเงิน แบบ e-Payment</p>	 <p>ได้ส่วนลด/ สิทธิพิเศษเพิ่ม</p>	 <p>สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล</p>

ที่มา : <http://www.checkraka.com/knowledge/credit-card-2-77/1658345/>

2. การถอนเงินสด โดยใช้โทรศัพท์มือถือผ่านแอปพลิเคชัน MyMo ไม่ต้องใช้บัตรซึ่งธนาคารออมสิน เป็นธนาคารแห่งแรกในเอเชีย ที่สามารถถอนเงินสดโดยไม่ใช้บัตร

3. การชำระค่าสินค้าและบริการ สาธารณูปโภคต่างๆ ผ่านระบบ Bar Code และ QR Code เพิ่มความสะดวกสบายให้กับผู้ใช้บริการทางการเงิน เพื่อส่งเสริมนโยบายสังคมไร้เงินสด (Cashless Society) ก้าวสู่ยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน โดยใช้ MyMo และ GSB PAY

QR Code คืออะไร?

QR code ย่อมาจาก Quick Response Code คือรหัสชนิดหนึ่งที่ถูกพัฒนามาจาก barcode แต่ใช้งานง่ายกว่า และเก็บข้อมูลได้มากกว่า ซึ่งเราสามารถสแกน QR Code ผ่านโทรศัพท์มือถือที่เป็น smartphone ได้

Bank of Thailand

แล้ว QR Code มาที่เกี่ยวกับการจ่ายเงินได้อย่างไร?

ตอนนี้ QR Code ได้รับการพัฒนาให้ใช้จ่ายค่าสินค้าและบริการตามร้านค้าได้แล้ว โดยใน QR Code จะมีข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการชำระเงินซื้อสินค้าต่าง ๆ ใช้ควบคู่กับ mobile application ที่เชื่อมต่อกับบัตรเครดิต บัตรเดบิต บัญชีเงินฝากธนาคาร หรือบัญชี e-Wallet ของเรา

Bank of Thailand

แล้ว...มาตรฐาน QR Code ของไทย มีความน่าเชื่อถือมากแค่ไหน?

ในประเทศไทย QR Code ใช้มาตรฐานสากลของ EMV QR Code ซึ่งผู้ให้บริการของไทย ร่วมกันพัฒนาเพื่อช่วยเพิ่มทางเลือกในการชำระเงินให้กับประชาชน ทั้งบัตรเครดิต บัตรเดบิต บัญชี e-Wallet และบัญชีเงินฝาก รวมถึงในอนาคต นักท่องเที่ยวต่างชาติจะสามารถชำระเงินผ่าน QR Code ได้อีกด้วย

Bank of Thailand

ข้อแนะนำในการใช้จ่ายผ่าน QR Code

ตรวจสอบข้อมูลร้านค้าให้ถูกต้อง ก่อนการยืนยันการชำระเงินทุกครั้ง เช่น ชื่อผู้รับเงิน และจำนวนเงิน

ตั้งรหัส username / password ของ mobile application ให้คาดเดายาก และระมัดระวังไม่บอกรหัสกับผู้อื่น

Bank of Thailand

เพื่อความมั่นใจ...การจ่ายเงินผ่าน QR Code เป็นที่ยอมรับทั่วไปแล้วหรือยัง?

สมาคม EMVCO ในปัจจุบัน ที่รองรับมาตรฐาน QR Code ในไทย

EMVCO ซึ่งเป็นองค์กรต่างประเทศที่ดูแลและสนับสนุน การเชื่อมต่อเครือข่ายการชำระเงินระหว่างประเทศ ได้ประกาศใช้มาตรฐานสากล QR Code สำหรับการชำระเงิน ที่ผูกกับบัตรเครดิตและบัตรเดบิตแล้ว เมื่อเดือนกรกฎาคม 2560

Bank of Thailand

แล้วมีการกำหนดวงเงิน เหมือนจ่ายผ่านบัตรเครดิตไหม?

การกำหนดวงเงินในการโอนเงินจากบัญชีของเรา เพื่อชำระค่าสินค้าและบริการ จะขึ้นอยู่กับลูกค้า และผู้ให้บริการแต่ละราย ในลักษณะเดียวกับ ATM ที่เราอาจกำหนดให้ถอนได้ไม่เกิน 20,000 บาท/วัน เป็นต้น ส่วนค่าธรรมเนียมจะขึ้นอยู่กับผู้ให้บริการแต่ละราย

Bank of Thailand

ส่วนวิธีจ่ายเงินก็ง่าย ๆ

- เลือกประเภทการชำระเงิน เช่น บัตรเครดิต โฉนดเงินฝากบัญชี หรือ e-Wallet จาก application ในโทรศัพท์มือถือ
- สแกน QR Code ของร้านค้า ผ่าน application ที่อยู่ในโทรศัพท์มือถือ smartphone
- ใช้จำนวนเงินที่ต้องการจ่าย และยืนยันการชำระเงิน
- ระบบ mobile application จะส่งข้อมูลยืนยันการชำระเงิน แจ้ง SMS

*กรณีใช้บัตรกดเงินสดผ่าน QR Code

Bank of Thailand

ใช้ QR Code จ่ายเงินได้ที่ไหนบ้าง?

แต่ต้องเป็นร้านค้าที่ติดตั้ง QR Code นะ

QR Code สามารถใช้ชำระค่าสินค้าและบริการให้แก่ร้านค้าทั่วไป เช่น ร้านสะดวกซื้อ ร้านค้าปลีก ร้านอาหาร แผงขายของในตลาด ร้านค้าริมถนน รวมถึงร้านค้าออนไลน์ด้วย

Bank of Thailand

สรุปว่า.. ลูกค้าจ่ายเงินผ่าน QR Code จะดีอย่างไร?

- สะดวก ใช้งานง่าย ไม่ต้องพกเงินสด หรือพกบัตรหลายใบให้ยุ่งยาก
- ปลอดภัย ไม่ต้องยื่นบัตรเครดิต บัตรเดบิต หรือให้ข้อมูลบัญชีธนาคารแก่ร้านค้า จึงไม่ต้องเสี่ยงกับการโดนขโมยข้อมูล
- มั่นใจ ระบบในการชำระเงินเป็นการบริการของธนาคาร และผู้ให้บริการชำระเงินในปัจจุบัน ซึ่งมีความน่าเชื่อถือ และระบบ QR Code ของไทยเป็นไปตามมาตรฐานสากล

Bank of Thailand

แบบสำรวจข้อมูลลูกค้า

ลำดับที่.....

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลในช่องว่าง และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ท่านต้องการตอบ

ประเภทผู้เข้ารับการอบรม

ท่านมีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐหรือไม่

มี ไม่มี

กลุ่มองค์กรชุมชน

- กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต
- กลุ่ม OTOP
- กลุ่มวิสาหกิจชุมชน
- กลุ่มผู้ขับรถรับจ้าง

กลุ่มลูกค้ารายย่อย

- ผู้ประกอบการอาชีพอิสระรายย่อย (ธปช.)
- ผู้ประกอบการธุรกิจรายย่อย (ห้องแถว)
- ลูกค้าหน่วยงาน

ผู้ประกอบการ Street Food

กลุ่มผู้มีรายได้น้อย

- ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ
- ผู้ลงทะเบียน นร.1

1 ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาวนามสกุล.....
เลขบัตรประชาชน เบอร์โทรศัพท์.....

อาชีพ/ครอบครัวประกอบอาชีพ

- (1) ค้าขาย (1.1) อาหาร/เครื่องดื่ม (1.2) เสื้อผ้า (1.3) ของใช้ (1.4) เกษตรกร
 (1.5) อื่นๆ.....
- (2) รับจ้าง (2.1) มอเตอร์ไซด์รับจ้าง (2.2) แท็กซี่ (2.3) รับจ้างทั่วไป (2.4) อื่นๆ.....
- (3) บริการ (3.1) เสริมสวย (3.2) นวดแผนไทย (3.3) ซักรีด (3.4) อื่นๆ.....

รายได้ประจำ / ปี

- (1) น้อยกว่า 50,000 บาท/ปี (2) 50,001 - 100,000 บาท/ปี (3) มากกว่า 100,000 บาท/ปีขึ้นไป

วุฒิการศึกษา

- (1) ประถมศึกษา (2) มัธยมศึกษาตอนต้น (3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. (4) ปวส.
 (5) ปริญญาตรี (6) สูงกว่าปริญญาตรี (7) อื่นๆ (ระบุ).....

ความต้องการเงินทุน

- (1) ต้องการเงินทุนจำนวน
 (1.1) น้อยกว่า- 50,000 บาท (1.2) 50,001 - 100,000 บาท (1.3) มากกว่า 100,000 บาทขึ้นไป
วัตถุประสงค์ เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ
 (1) ใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน (2) เพื่อปรับปรุงขยายกิจการ (3) เพื่ออุปโภค บริโภค
 (4) เพื่อไถ่ถอน (Refinance) (5) ชำระหนี้บัตรเครดิต (6) เพื่อการศึกษา
 (7) ค่ารักษาพยาบาล (8) อื่นๆ (ระบุ).....
- (2) ไม่ต้องการเงินทุน เพราะ

2 ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับการทำบัญชีรับ-จ่ายครัวเรือน เพื่อเป็นเอกสารประกอบการขอกู้เงินกับธนาคาร

- เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เพราะ

ลำดับที่.....

แบบประเมินผลการอบรม

วันที่.....สถานที่.....จังหวัด.....

คำแนะนำ โปรดใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับความเป็นจริงที่สุดและโปรดแสดงความคิดเห็นของท่าน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อธนาคารออมสินในการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการจัดอบรมต่อไป

1. ความคิดเห็นในการเข้ารับการอบรม

ปัจจัยการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1.1 ก่อน เข้ารับการอบรมท่านมีความรู้ในระดับใด					
1.2 หลัง เข้ารับการอบรมท่านมีความรู้เพิ่มขึ้นระดับใด					
1.3 ประโยชน์ที่ได้จากการเข้ารับการอบรม					
1) ทำให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจทางการเงินของครอบครัวเพิ่มมากขึ้น					
2) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ รายได้-รายจ่ายของครอบครัวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น					
3) ทำให้เห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน และการออมเงินเพิ่มมากขึ้น					
4) สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					
5) สามารถนำไปถ่ายทอดให้บุคคลอื่นได้					
1.4 เนื้อหาวิชา/เอกสารคู่มือ สอดคล้องกับความต้องการของท่าน					
1.5 ความเหมาะสมและการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากร					
1.6 การต้อนรับ ดูแลอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่					
1.7 ห้องประชุม / สถานที่จัดกิจกรรม					
1.8 อาหาร - อาหารว่าง					
1.9 ความพึงพอใจที่ได้เข้ารับการอบรมครั้งนี้					

2. ความคิดเห็น และ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....
.....
.....

ขอขอบคุณอย่างสูงในความร่วมมือ
ธนาคารออมสิน

ธนาคาร
ออมสิน
Government Savings Bank

ก่อนการอบรม

ลำดับที่.....

หลักสูตร : การพัฒนายกระดับผู้ประกอบการรายย่อย
ด้านการเงินและการเพิ่มรายได้

แบบทดสอบ : ก่อนการอบรม (Pre Test)

คำอธิบาย : ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนตัวเลือกที่ถูกที่สุด

ชื่อ-สกุล.....
วันที่อบรม...../...../.....
สาขา..... เขต..... ภาค.....

1. “เศรษฐกิจพอเพียง” ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด

- ก. ใช้จ่ายเงินแบบพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี
- ข. ทำตามแบบเพื่อนที่มีฐานะร่ำรวยกว่า
- ค. รอรัฐบาลมาช่วยเหลือตามที่หาเสียใจไว้
- ง. กู้เงินรายวันไปท่องเที่ยวและซื้อสินค้าราคาแพง

2. สูตรง่ายๆในการออมเงิน คืออะไร

- ก. รายได้ - ค่าใช้จ่าย = เงินออม
- ข. รายได้ - เงินออม = ค่าใช้จ่าย
- ค. รายได้ + เงินออม = ค่าใช้จ่าย
- ง. รายได้ + ค่าใช้จ่าย = เงินออม

3. เทคนิคการออมเงินที่ดี

- ก. เหลือเงินเท่าไรแล้วค่อยออม
- ข. ออมเป็นประจำสม่ำเสมอ
- ค. เป็นหนี้อยู่ยังไม่ต้องออม
- ง. ซื้อหวยแล้วบอกว่าเป็นการออม

4. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการจดบันทึกบัญชีรับ-จ่าย

- ก. เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น-ไม่จำเป็น
- ข. เพื่อให้มีการออมเงินมากขึ้น
- ค. เพื่อนำไปแสดงค่าใช้จ่ายในการลดหย่อนภาษี
- ง. เพื่อประกอบการแสดงรายได้ เมื่อจะกู้เงินจากธนาคาร

5. ข้อใดเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น

- ก. หยอดกระปุก
- ข. ค่ากับข้าว
- ค. ค่าเล่าเรียนบุตร
- ง. ค่าเหล้า

6. ข้อใดคือพฤติกรรมก่อให้เกิด “หนี้”

- ก. มีรายรับ มากกว่า รายจ่าย
- ข. ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
- ค. หยอดกระปุกออมสินทุกวัน
- ง. พอใจในฐานะของตนเอง

7. ภาระหนี้ที่ต้องชำระเงินในแต่ละเดือนไม่ควรเกินเท่าไร

- ก. 1 ใน 1 ของรายได้ต่อเดือน
- ข. 1 ใน 2 ของรายได้ต่อเดือน
- ค. 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน
- ง. 2 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน

8. สิ่งที่ต้องรู้ก่อนเซ็นสัญญากู้เงินจากธนาคาร

- ก. จำนวนเงินกู้ในสัญญาต้องตรงกับเงินกู้ที่ได้รับ
- ข. เชื้อฟังทุกคำพูดที่พนักงานบอก
- ค. เซ็นชื่อในสัญญาทันทีโดยไม่ต้องอ่านเอกสาร
- ง. ไม่ต้องให้ผู้ค้าประกันรับทราบจำนวนเงินที่กู้

9. ข้อใดคือเทคนิคการปลดหนี้บ้านให้หมดไวๆ

- ก. การโปะหนี้เพิ่ม
- ข. ชำระแต่ดอกเบี้ย
- ค. ชำระเงินงวด น้อยกว่า ค่างวด
- ง. 2-3 เดือนชำระค่างวดที่

10. ข้อใดคือวิธี “หนีห่าง...จากหนี้นอกระบบ”

- ก. วางแผนทางการเงินล่วงหน้า
- ข. หยุดใช้เงินเกินตัว
- ค. คิดให้ดีก่อนตัดสินใจ “ก่อหนี้”
- ง. ถูกทุกข้อ

คะแนน

หลังการอบรม

ลำดับที่.....

หลักสูตร : การพัฒนาระดับผู้ประกอบการรายย่อย
ด้านการเงินและการเพิ่มรายได้

แบบทดสอบ : หลังการอบรม (Post Test)

คำอธิบาย : ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงบนตัวเลือกที่ถูกที่สุด

ชื่อ-สกุล.....
วันที่อบรม...../...../.....
สาขา..... เขต..... ภาค.....

1. “เศรษฐกิจพอเพียง” ข้อใดกล่าวถูกต้องที่สุด
 - ก. ใช้จ่ายเงินแบบพอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี
 - ข. ทำตามแบบเพื่อนที่มีฐานะร่ำรวยกว่า
 - ค. รอรัฐบาลมาช่วยเหลือตามที่หาเสียงไว้
 - ง. กู้เงินรายวันไปท่องเที่ยวและซื้อสินค้าราคาแพง
2. สูตรง่ายๆ ในการออมเงิน คืออะไร
 - ก. รายได้ – ค่าใช้จ่าย = เงินออม
 - ข. รายได้ – เงินออม = ค่าใช้จ่าย
 - ค. รายได้ + เงินออม = ค่าใช้จ่าย
 - ง. รายได้ + ค่าใช้จ่าย = เงินออม
3. เทคนิคการออมเงินที่ดี
 - ก. เหลือเงินเท่าไรแล้วค่อยออม
 - ข. ออมเป็นประจำสม่ำเสมอ
 - ค. เป็นหนี้อยู่ยังไม่ต้องออม
 - ง. ซื้อหวยแล้วบอกว่าเป็นการออม
4. ข้อใดไม่ใช่ประโยชน์ของการจดบันทึกบัญชีรับ-จ่าย
 - ก. เพื่อวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายที่จำเป็น-ไม่จำเป็น
 - ข. เพื่อให้มีการออมเงินมากขึ้น
 - ค. เพื่อนำไปแสดงค่าใช้จ่ายในการลดหย่อนภาษี
 - ง. เพื่อประกอบการแสดงรายได้ เมื่อจะกู้เงินจากธนาคาร
5. ข้อใดเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น
 - ก. หยอดกระปุก
 - ข. ค่ากับข้าว
 - ค. ค่าเล่าเรียนบุตร
 - ง. ค่าเหล้า
6. ข้อใดคือพฤติกรรมก่อให้เกิด “หนี้”
 - ก. มีรายรับ มากกว่า รายจ่าย
 - ข. ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย
 - ค. หยอดกระปุกออมสินทุกวัน
 - ง. พอใจในฐานะของตนเอง

7. ภาระหนี้ที่ต้องชำระเงินในแต่ละเดือนไม่ควรเกินเท่าไร
 - ก. 1 ใน 1 ของรายได้ต่อเดือน
 - ข. 1 ใน 2 ของรายได้ต่อเดือน
 - ค. 1 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน
 - ง. 2 ใน 3 ของรายได้ต่อเดือน
8. สิ่งที่เราควรรู้ก่อนเซ็นสัญญากู้เงินจากธนาคาร
 - ก. จำนวนเงินกู้ในสัญญาต้องตรงกับเงินกู้ที่ได้รับ
 - ข. เชื่อกันทุกคำพูดที่พนักงานบอก
 - ค. เซ็นชื่อในสัญญาทันทีโดยไม่ต้องอ่านเอกสาร
 - ง. ไม่ต้องให้ผู้ค้าประกันรับทราบจำนวนเงินที่กู้
9. ข้อใดคือเทคนิคการปลดหนี้บ้านให้หมดไวๆ
 - ก. การโปะหนี้เพิ่ม
 - ข. ชำระแต่ดอกเบี้ย
 - ค. ชำระเงินงวด น้อยกว่า ค่างวด
 - ง. 2-3 เดือนชำระค่างวดที่
10. ข้อใดคือวิธี “หนีห่าง...จากหนี้”
 - ก. วางแผนทางการเงินล่วงหน้า
 - ข. หยุดใช้เงินเกินตัว
 - ค. คิดให้ดีกว่าตัดสินใจ “ก่อนหนี้”
 - ง. ถูกทุกข้อ

คะแนน

การติดต่อหน่วยงาน ธนาคารออมสิน

ภาค 8 Email : Unit.cfim8@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-5311-6270, 0-5311-6272,
0-5311-6273, 0-5311-6274
เบอร์โทรสาร 0-5311-6275
จังหวัดที่รับผิดชอบ : เชียงใหม่ ลำพูน และแม่ฮ่องสอน

ภาค 9 Email : Unit.cfim9@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 053-727160, 053-727163
เบอร์โทรสาร 053-727150
จังหวัดที่รับผิดชอบ : เชียงรายแพร่ พะเยา
น่าน และลำปาง

ภาค 7 Email : Unit.cfim7@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-5540-3699, 0-5540-3665,
0-5540-3667, 0-5540-3668
ต่อ 551118, 551123
เบอร์โทรสาร 0-5540-3664, 0-5540-3668
จังหวัดที่รับผิดชอบ : อุดรดิตถ์ พิษณุโลก ตาก
สุโขทัย และกำแพงเพชร

ภาค 10 Email : Unit.cfim10@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-4232-6276, 0-4232-6277
เบอร์โทรสาร 0-4232-6276, 0-4232-6277
จังหวัดที่รับผิดชอบ : อุดรธานี เลยหนองคาย
สกลนคร นครพนม หนองบัวลำภู และบึงกาฬ

ภาค 6 Email : Unit.cfim6@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-5623-1561-3,
0-5622-2419
เบอร์โทรสาร 0-5622-2350
จังหวัดที่รับผิดชอบ : ลพบุรี เพชรบูรณ์ ชัยนาท
นครสวรรค์ อุทัยธานี และพิจิตร

ภาค 11 Email : Unit.cfim11@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-4324-4944, 0-4324-3487
เบอร์โทรสาร 0-4323-6629
จังหวัดที่รับผิดชอบ : ขอนแก่น มหาสารคาม
ร้อยเอ็ด มุกดาหาร กาฬสินธุ์ และชัยภูมิ

ภาค 14 Email : Unit.cfim14@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-3533-6594, 0-3533-6596
เบอร์โทรสาร 0-3533-6595, 0-3533-6597
จังหวัดที่รับผิดชอบ : พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง
สิงห์บุรี สระบุรี และปทุมธานี

ภาค 12 Email : Unit.cfim12@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-4542-4260,
0-4542-4262, 0-4542-4267
เบอร์โทรสาร 0-4542-4274, 0-4542-4278
จังหวัดที่รับผิดชอบ : อุบลราชธานี ศรีสะเกษ
สุรินทร์ บุรีรัมย์ ยโสธร และอำนาจเจริญ

ภาค 5 Email : Unit.cfim5@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-2951-1573-6
เบอร์โทรสาร 0-2951-1572
จังหวัดที่รับผิดชอบ : นนทบุรี นครปฐม
สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี

ภาค 13 Email : Unit.cfim13@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-4426-3445 ถึง 52
เบอร์โทรสาร 0-4423-0154, 0-4424-1325
จังหวัดที่รับผิดชอบ : นครราชสีมา ปราจีนบุรี
นครนายก และสระแก้ว

ภาค 4 Email : Unit.cfim4@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-3441-3146-7
เบอร์โทรสาร 0-3441-3144-7 ต่อ 2022-24
จังหวัดที่รับผิดชอบ : สมุทรสาคร สมุทรสงคราม
ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

ภาค 15 Email : Unit.cfim15@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-3838-7022-4 ต่อ 11 ถึง 17
เบอร์โทรสาร 0-3838-705, 0-3838-7026
จังหวัดที่รับผิดชอบ : ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด
ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ

ภาค 16 Email : Unit.cfim16@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-7727-2207
เบอร์โทรสาร 0-7727-2589
จังหวัดที่รับผิดชอบ : สุราษฎร์ธานี ชุมพร
ระนอง พังงา และภูเก็ต

ภาค 1 Email : Unit.cfim1@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-2299-8184
เบอร์โทรสาร 0-2299-8473
จังหวัดที่รับผิดชอบ : กรุงเทพมหานคร
(เขตห้วยขวาง เขตบางเขน เขตสะพานใหม่
เขตจตุจักร เขตราชวัตร และสำนักพหลโยธิน)

ภาค 17 Email : Unit.cfim17@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-7534-0705, 0-7534-6971
เบอร์โทรสาร 0-7534-6972
จังหวัดที่รับผิดชอบ : นครศรีธรรมราช
พัทลุง ตรัง กระบี่ และสตูล

ภาค 2 Email : Unit.cfim2@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-2257-0142-5
เบอร์โทรสาร 0-2257-0147-8
จังหวัดที่รับผิดชอบ : กรุงเทพมหานคร
(เขตบางรัก เขตถนนเพชรบุรี เขตพร้อมพงษ์
เขตพระโขนง เขตคลองจั่น และเขตมีนบุรี)

ภาค 18 Email : Unit.cfim18@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-7431-1222
เบอร์โทรสาร -
จังหวัดที่รับผิดชอบ : สงขลา ปัตตานี
ยะลา และนราธิวาส

ภาค 3 Email : Unit.cfim3@gsb.or.th
เบอร์โทรสำนักงาน 0-2403-1770-2
เบอร์โทรสาร 0-2403-1770-2 ต่อ 2027
จังหวัดที่รับผิดชอบ : กรุงเทพมหานคร
(เขตมหาดไทย เขตศิริราช เขตบางแค
เขตราษฎร์บูรณะ เขตบางคอแหลม
และธนาคารออมสินสำนักราชดำเนิน)

▶ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่

470 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

▶ สายงานพัฒนารัฐกิจผู้ประกอบการรายย่อยและ SMEs Start up ฝ่ายพัฒนารัฐกิจผู้ประกอบการรายย่อยและองค์กรชุมชน

โทร. 0-2299-8000 ต่อ 155531, 155395
E-mail : Department.SEBD@gsb.or.th

การให้ความรู้ทางการเงิน (Financial Literacy)

SOCIAL BANK
ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อสังคม

Facebook : Oomtang GSB
ความรู้ทางการเงินออนไลน์

App : ออมตังค์ การเงิน
เรื่องดีดี ที่น่ารู้

สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน

สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน เพื่อแก้ไขหนี้ในระบบ

วัตถุประสงค์การกู้

- เพื่อเป็นเงินทุน หรือเงินหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ

คุณสมบัติผู้กู้

- เป็นผู้ประกอบการรายย่อย หรือเป็นผู้มีรายได้ประจำหรือผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใดๆ ที่มีความตั้งใจจะประกอบอาชีพอิสระรายย่อย
- เป็นบุคคลธรรมดา สัญชาติไทย มีอายุครบ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป และเมื่อรวมอายุผู้กู้ กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ ต้องไม่เกิน 60 ปี
- เป็นผู้ที่มีถิ่นที่อยู่แน่นอน สามารถติดต่อได้
- มีสถานที่ประกอบอาชีพ/ที่อยู่อาศัยแน่นอน
- เปิดบัญชีเงินฝากประเภทเพื่อเรียก ณ สาขาที่ยื่นขอกู้เงิน

วงเงินให้กู้

- ให้กู้ไม่เกินรายละ 200,000 บาท

อัตราดอกเบี้ย

- เป็นไปตามประกาศธนาคารออมสิน

การชำระคืน

- ไม่เกิน 50,000 บาท ระยะเวลาผู้กู้ไม่เกิน 3 ปี
- 50,001-100,000 บาท ระยะเวลาผู้กู้ไม่เกิน 5 ปี
- 100,001-200,000 บาท ระยะเวลาผู้กู้ไม่เกิน 8 ปี

หลักประกัน

- ใช้หลักประกันประเภทใดประเภทหนึ่งตามที่ธนาคารกำหนดให้

วัตถุประสงค์การกู้

- เพื่อนำไปแก้ไขปัญหานั้นในระบบที่เกิดจากการประกอบอาชีพ แต่ต้องไม่นำเงินที่นำไปชำระหนี้ในระบบ

คุณสมบัติผู้กู้

- เป็นผู้ประกอบอาชีพ มีรายได้
- สัญชาติไทย อายุ 20 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เมื่อรวมอายุของผู้กู้ กับระยะเวลาที่ชำระเงินกู้ต้องไม่เกิน 65 ปี
- มีถิ่นที่อยู่ที่แน่นอน สามารถติดต่อได้
- มีสถานที่ประกอบอาชีพ
- มีความสามารถในการผ่อนชำระหนี้คืน
- เป็นผู้ลงทะเบียนหนี้ในระบบ (นร.1) *สามารถลงทะเบียนในวันที่ยื่นขอกู้

วงเงินให้กู้

- ให้กู้ตามยอดหนี้ในระบบจริง ไม่เกินรายละ 50,000 บาท

อัตราดอกเบี้ย

- ร้อยละ 1 ต่อเดือน (Flat Rate)

การชำระคืน

- ไม่เกิน 5 ปี

หลักประกันเงินกู้

- ใช้หลักประกันประเภทใดประเภทหนึ่งตามที่ธนาคารกำหนดให้

GSB Society | 1115

